

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIII

Kaina 20 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRZEDIS — JUNE 5, 1979

Nr. 180

Antra Nr. 12 (52)

Religijos vaidmuo lietuvių tautai

Ateizmas Tarybų Lietuvoje yra uoliai platinamas net su didesniu įkarščiu, negu sakysime, pačioje Rusijoje. Kodėl lietuviams būtina peršamas ateizmas, kodėl persekiojami, ujami tikintieji?

Lietuvių tauta yra religinga. Kovose už laisvę religija visur met buvo viena iš pagrindinių vertybių, kurias lietuvis gynė. Kai lietuviai kovojo su kryžiuočiais, jie gynė ir savo pagoniškąją religiją. Dar prieš krikštą lietuviai buvo labai artimi krikščionybai savo žmoniškumu, menogamija. Lietuvių būdė ir papročiuose nuo seno atsispindėjo daugelis krikščioniškų dorybių.

Lietuvių tautinis atgimimas ir kova prieš pavergėjus neatskiriamai nuo kovos už savo religiją. Kova už lietuvišką spaudą 1864-1904 m. iš pradžių buvo kova už maldaknygę. Tik vėliau pradėta spausdinti Prūsiose ir gabeniti į Lietuvą pasaulietiško turinio knygos.

Kovotojų už lietuvių tautos egzistenciją pirmose eilėse visą laiką buvo kunigai. Pirmoji lietuviška knyga išleista kunigo M. Mažvydo.

Kun. M. Daukša — pirmasis šauklys kovos už lietuvių kalbos teises. Kunigai: Donelaitis, Vailančius, Maironis ir daug kitų turėjo lemiamos reikšmės lietuvių tautos likimui. Kunigai visumet geriausiai pažino lietuvių liaudį, jos reikalus. Parapijos klebonai

tiesiogiai vadovavo tautai, ja auklėjo, formavo. Carizmo laikų ir net nepriklausomos Lietuvos kaimui klebonas buvo ne tik religinis, bet dažnai ir tautinis vadovas. Ten, kur parapijose buvo gerų kunigų, buvo išugdyta ne tik gerų krikščionių, bet ir tikrų lietuvių patriotų. Prieš Vilniaus krašto lenkinimą XIX a. antroje pusėje aktyvią kovą suorganizavo kunigai.

Tai liudija ir dabartis. Užsilikusi lietuviška Gervėčių sala 90 km. į Rytus nuo Vilniaus išliko daugiausia dėl to, kad toje parapijoje būta gerų lietuvių kunigų. Todėl pirmasis smūgis po 1944 m. prieš Baltarusijos TSR likusius lietuvius buvo nukreiptas į lietuvių kunigus. Visos bažnyčios lietuvių apgyventose vietovėse, išskyrus Gervėčių (ten buvo lenkas kunigas), buvo uždaromos, ir lietuviai kunigai areštuoti arba ištremti.

Pasibaigus Lietuvoje partizanų kovoms, kurį laiką tarsi nusilpo pasipriešinimas okupantams. Katalikų Bažnyčios veikla irgi buvo lyg paralyžuota. Bet kapų tylos nebuvo. Kaip tik Kauno kapinėse kasmet per vėlines būdavo demonstracijos (tokia demonstracija yra aprašyta V. Rimkevičiaus romane „Studentai“). Kitaip negalint šių demonstracijų užgniauzti, buvo likviduotos Kauno kapinės — paverstos „miesto sodu“.

(Bus daugiau)

Irane suskilo ajatolų frontas

Pasitraukė septyni naftos direktoriai

Teheranas. — Po revoliucijos Irane per keturis mėnesius jau pasirodė daug skilimo ženklų, tačiau reikšmingiausi išliko praėjusių savaitę, kada pasirodė nuomonių skirtumai tarp įtakingųjų religinių vadų.

Praėjusią savaitę Irano valstybinės naftos bendrovės direktorius Hassan Nazih, kalbėdamas teisininkų sąjungos suvažiavime, pakritikavo religinius vadus, kad jie visus Irano problemas bando išspręsti religiniais šūkiais. Į tai atsiliepė įtakingas ajatola dr. Muhammad Behesti, sakdamas, kad advokatas Nazih turėtų būti teisiamas už savo kalbą, kad valstybė reikėtų valdyti be islamo. Po šio grąsinimo iš pareigų pasitraukė naftos bendrovės visi 7 valdybos direktoriai.

Nacionalinis Demokratinis Frontas paskelbė atvirą laišką ajatolai Khomeiniui, kuris kaltinamas religinės diktatūros skatinimu, visokios opozicijos sutirškinimu, kitokių ideologijų nepakankimu, vertimu klausyti tik savo valios. Laiške net ajatolos Khomeino artimi bendradarbiai pavadinti prisitaikėliais, oportunistais.

Naftos pramonės tvarkytojas Nazih, išgirdęs ajatolos Behesti kaltinimus, atkreipė, kad ajatola pats turėtų būti teisiamas už melą ir šmeižtus. Dieną po to pareiškimo nuosaikūs ajatola Teleghani pasakė, kad dviasdešimt vaidmuo yra metėse, o ne parlamente. Kitas nuosaikūs musulmonų vadas ajatola Shariat Madari irgi viešai pasisakė prieš fa-

natiškų vadų pareiškimus. Khomeinio šalininkai net šūkiškai pertraukinėjo jo pamokslą. Madari gyvena tame pat šventame mieste Qome, kur apsisitojo ir Khomeini. Madari pagrįsino sugrįžti į savo gimtąjį Tabrizą, jei padėtis nepasitaisys. Jis kilęs iš šiaurės vakarų provincijos, kur jau buvo neramumų prieš Khomeinį.

Septyniems naftos direktoriams pasitraukus iš pareigų, kylą grėsmė ir Irano naftos pramonėi, tuo labiau, kad vietinių darbininkų tarpe vyksta neramumai. Irano radijas paskelbė, kad kaimyninis Irakas traukia kariuomenę į Irano pasienį. Sakoma, kad Irako agentai kursto Irano arabus, dirbančius naftos pramonėje. Bagdadas paneigė, kad kariuomenė traukiama prie Irano.

Ugandoj užėmė Amino kaimą

Kampala — Tanzanijos kareiviai užėmė buvusio Ugandos prezidento Amino gimtąjį kaimą Kiboko, kuris rastas tuščias, ir priartėjo prie Sudano sienos. Tuo buvo baigtas žygis į Ugandą, užėmus 7 mėnesius ir išvadavęs tą kraštą iš žiauraus Amino režimo. Sakoma, kad jis slapstosi Irake.

— Graikija pakeitė diplomatus 27 ambasadoje, įskaitant Washingtoną, Londoną, Paryžių, Maskvą. Iš viso pakeisti 28 ambasadoriai.

Popiežių Joną Paulių II-jį Varšuvoje sutiko keli milijonai žmonių, suvažinę iš plačios apylinkės. Vien Pergalės aikštėje šv. Mišiose dalyvavo apie 300.000 lenkų.

Ir lietuviams svarbi popiežiaus kelionė

Vilniaus bažnyčios pilnos žmonių

Vilnius. — „Chicago Tribune“ Maskvos korespondentas Jim Gallagher parašė jau antrą straipsnį iš Vilniaus, kur sekė madienį jis aplankė Dominikonų bažnyčią. Jis matė žmones verkiant, kai pamokslą metu senas kunigas pasakė: Lenkai ir lietuviai šiandien didžiuojasi ir yra laimingi, kad Romos popiežius ši rytą laiko šv. Mišias Varšuvoje. Viena moteris pasakė korespondentui, kad žmonės verkė iš džiaugsmo. Ji ketverius metus praleidusi Sibire.

Autorius nurodo, kad ir lietuviams popiežiaus atvykimas į kaimyninę Lenkiją labai svarbus, nes jis jau keliskart užsiminė ir apie lietuvių reikalus. Keli asmenys, išėdami iš bažnyčios, pasakė autoriui savo viltis, kad popiežius palengvins lietuvių našta. Gallagher Sekminių dieną aplankė visas 11 katalikų bažnyčių Vilniuje ir rado jas visas pilnas žmonių ir ne tik, kaip komunistai skelbia, senelių, bet įvairių amžiaus grupių, jaunų tėvų su mažamečiais vaikais. Jis kalbėjosi su 16 metų jaunuoliu, kuris pasakė einąs į bažnyčią kiekvieną sekmadienį. Jis tik vakar sužinojęs apie popiežiaus kelionę į Lenkiją, nes vietinė spauda ar televizija nieko neskelbė.

Autorius pakartoja jau anksčiau minėtą žinią apie katalikų persekiojimą ir varžymus, apie kunigų stoka, seminarijos sunkumus ir pridėda, kad Lietuvos nepriklausomybės laikais Vilniuje veikė 33 katalikų bažnyčios ir aptarnavo 200.000 žmonių, dabar paliktos 11 bažnyčių tarnauja dviem su puse kartų daugiau žmonių.

Sovietų žinių agentūra šeštadienį popiežiaus vizitui Lenkijoje skyrė dvi eilutes, o sekmadienį Maskvos televizija parodė 30 sekundžių filmą apie popiežiaus atvykimą į Varšuvą. Nesimantė džiaugsmingos lenkų minios. Komentatorius Aleksander Bovin pabrėžė, kad kai kurie Bažnyčios sluoksniai bando panaudoti šį atvykimą politiniams tikslams.

Oficialioji Lenkijos spauda irgi pabrėžė, kad popiežiaus vizitas yra vienos valstybės — Vatikano — galvos apsilankymas kitoje valstybėje. Dėl to popiežiui sutikti buvo atsiųsta ir kareivių garbės sargyba. Popiežius atvy-

kęs Lenkijos socialistinės valstybės 35 metų sukakties proga. Jis sukaktį pabrėžė Gierėkas savo sveikinimo kalboje. Tuo po sutikimo ceremonijų Lenkijos valstybinė televizija rodė programą apie II-jo Pasaulinio karo užbaigimą ir Varšuvos atstatymą. Savo kalboje Gierėkas pabrėžė reikalingą patvirtinti SALT sutartį ir uždrausti baisyosius ginklus, kaip neutrono bombą.

Užsienio korespondentai stebisi Varšuvoje, kaip valstybės spaudos agentūra bijojo skelbti apie popiežiaus atsilankymą. Draudimai įvažiuoti į Varšuvą automobiliais, draudimas pardavinėti alkoholinius gėrimus buvo paskelbti visi neminint, kokia proga atsirado tie draudimai, neminint popiežiaus atvykimo. Dvi dienas prieš popiežiui atvykstant, valstybinė televizija vakaro programą pradėjo žinia, kad padidėjo Lenkijos komunistų partijos narių skaičius. Paskelbusi, kad popiežiaus viešėjimas pirmąją dieną bus penkis kartus transliuojamas, televizijos stotis nieko neminėjo, kas bus kitomis dienomis, kur popiežius važiuos, ką jis veiks.

Priešingai, televizija ilgesni laiką rodė prie Vislos upės šeštadienį susirinkusius pasimaudyti žmones, lyg pabrėždama, kad lenkai mažai domisi svečiu iš Vatikano.

Šio vizito proga AP agentūra savo pranešimuose jau keliskart pabrėžė Lietuvai ir jos katalikus, kurie labai domisi, ką popiežius Lenkijoje veikia ir pasako pamoksluose. Korespondentų manymu, ši kelionė turės didelę įtaką visiems pavergtos Rytų Europos katalikams.

Pakeitė moterų švietimo įstatymą

Teheranas. — Naujoji Irano vyriausybė paskelbė įsakymą, kuris uždraudžia ištekeėjusioms moterims lankyti reguliarias mokyklas. Legalus vedybų amžius Irane yra 15 metų. Šachas buvo įvedęs įstatymą, kuris leidavo mokyklas lankyti ir ištekeėjusioms moterims, tačiau dabartinis potvarkis sako, kad negalima, kai iš mokyklų išeina jaunų mergaičių būriai ir jų tarpe matosi nėsčios.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Izraelio užsienio reikalų ministras Moshe Dayan vakar atvyko į Egiptą testuoti derybų dėl sienos atidarymo detalių: kam bus leidžiama pereiti Izraelio-Egipto sieną, kiek bus sienos perėjimo punktų, kaip bus išduodamos vizos.

— Nikaragvos prezidentas Somoza aplankė kariuomenės dalinius, kovojančius su „sandinistų“ sukilėliais. Prezidentas apkalto Costa Ricą ir užsiminė apie galimą karą, jei Costa Rica nesiliaus globojus Nikaragvos prieš. Vakari Nikaragvoj turėjo prasidėti generalinis streikas.

— Vietnamas vėl apkalto Kiniją, kad ji ruošia Laosą pabėgėlių kariuomenę ir stiprina Pol Poto režimo kareivius Kambojijoje. Prie Laosą ir prie Vietnamo sienų sutraukti šimtai tūkstančių ginkluotų vyrų, rašo Vietnamo kariuomenės laikraštis.

— Pakistanas teisingumo ministerija iškėlė bylą nužudyto premjero Bhutto dukteriai Benazir Bhutto, 26 m. Ji kaltinama kursėjusi minia sukilti prieš vyriausybę. Keliose miestuose įvyko prieš Pakistano vyriausybę nukreiptos demonstracijos, kurias policija išvaikė ašarėmis dujomis.

— Izraelio okupuotame Gazos pakraštyje nežinomi piktadariai nužudė peilio smūgiais įtakingą arabų visuomenininką, šeimą Huzandairą, 63 metų. Jis buvo laikomas palestiniečių priešu, nes jis pritarė prezidento Sadato su Izraeliu pasirašyti taikos sutarties.

Popiežius Jonas Paulius II-sis Varšuvos aikštėje atsiveikina su šimtatūkstantine minia.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

MILIJONAI LENKŲ SVEIKINA POPIEŽIŲ

Milžiniškos tūkiniųjų demonstracijos

Gnieznas. — Popiežius Jonas Paulius II-sis iš Varšuvos atvyko helikopteriu į Gniezną, kur jį sutiko dar didesnės minios, negu Varšuvoje. Katedroje, Gniezne popiežius pasakė, kad jam rūpi visi tikintieji Rytų Europoje. Jis pabrėžė niekad neužmiršias čekoslovakų, lietuvių ir kitų. Gnieznas yra Lenkijos katalikų Bažnyčios lopšys, pasakė popiežius, kuris vakar išskrido į Censakovą, kur jis bus iki trečiadienio, aplankys Jasna Gora vienuolyną.

Užsienio korespondentai negali atsistebėti jautriu popiežiaus susitikimu su tautiečiais. Jo pamokslai keliis kartus Varšuvoje buvo pertraukti plojimų, žmonės verkė, pačiam popiežiui buvo sunku išvengti ašarų. Helikopteriu iš Varšuvos aikštės pakilus su popiežium į orą, minios rankos pakilo į viršų su mažais mediniais kryžiais.

Popiežius vengė savo kalbose aiškių politinių pareiškimų. Tik

išlipęs iš lėktuvo Varšuvos aerodrome, jis pabučiavo žemę ir pasakė atvykęs į Lenkiją kaip piligrimas. Atsakydamas į Lenkijos prezidento Jablonskio sveikinimą, popiežius pareiškė viltį, kad jo vizitas sustiprins lenkų vidinę vienybę. Kiek vėliau jis pareiškė, kad visos kolonializmo formos: politinė, ekonominė ar kultūrinė nesiderina su tarptautinės tvarkos reikalavimais, tuo popiežius atsiliepė į komunistų vado Giereko pareiškimą, kad Lenkijos sąjunga su Sovietų Sąjunga.

Kitame pamoksle popiežius Jonas Paulius II-sis priminė Kristaus žodžius: „Ieiskite mažutėlius pas mane“ ir pabrėžė, kad niekas neturi teisės atstumti vaikų ir jaunuolių nuo tikėjimo. Minia sukėlė popiežiui Varšuvoje didesnę ovaciją, kai jis pareiškė: Kristus negali būti išmestas iš Lenkijos istorijos.

Popiežiaus apsilankymą Lenkijoje seka ir užsienyje gyvenę lenkai. Chicagos lenkų radijo stotys šeštadienį visas savo programas skyrė šiam vizitui. Daug lenkų šia proga išvyko į Lenkiją. Amerikoje yra apie 10 milijonų lenkų kilmės žmonių, JAV ambasada Lenkijoje išduoda lenkams apie 30.000 vizų per metus. Iš jų apie 1.800 išduodama emigrantams, kurie apsigyvena Amerikoje, dar 13.000 per metus gauna vizas šešioms mėnesiams.

Stebėtojų manymu, ši popiežiaus kelionė Lenkijoje niekad nebus pamiršta. Ji padrąsins tikintuosius, juos suvienys, sustiprins. Jie žino, kad popiežius gerai pažįsta jų problemas, juos supranta ir jų neapleis. Nors komunistinė vyriausybė kontroliuoja kariuomenę, policiją, Bažnyčia Lenkijoje yra kantri ir vieninga. Ji toliau sieks didesnių religinių laisvų, ne tik laisvės melstis, bet ir laisvės katalikiškai šviesimui, laisvės spaudai.

Popiežiaus užuojauta

Vatikanas. — „L'Osservatore Romano“, oficialus Vatikano dienraštis, gegužės 30 laidoje išspausdino popiežiaus užuojautos telegramą dėl Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus vysk. Juozo Matulaičio-Labuko mirties (atrodo, kad jis mirė gegužės 24 d.). Telegrama naujam apaštaliniam administratoriui vysk. Liudui Poviloniui pasiuntė Vatikano valstybės sekretoriaus arkiv. Augustinas Casaroli. Telegrama pasiūta lotynų kalba: „Šv. Tėvas dėl vyskupo Juozo Matulaičio-Labuko, Kauno ir Vilkaviškio apaštalinio administratoriaus, mirties reiškia gilų užuojautą ir paveda taip žymaus ganytojo sielą Dievui, nuoširdžiomis maldomis jungdamasis šiuo liūdnu momentu prie visų lietuvių katalikų, išreiškdamas specialius meilės jausmus ir visiems dvasiškams ir tikintiesiems siunčiant apaštališką palaiminimą.“

KALENDORIUS

Birželio 5 d.: Bonifacas, Maccija, Kontautas, Dauga.
Birželio 6 d.: Norbertas, Kadda, Tauras, Mėta.

Saulė teka 5:17, leidžiasi 6:21.

ORAS

Debesuota su pragiedruliais, temperatūra dieną 75 l, naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI PAJĘGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ. 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636
Telefonas FR 6-6429

REUMATOIDINIS ARTRITAS

Jei pildysi gydytojo nurodymus, aktyviai domiesies savo liga, pajėgsi normaliau gyventi.

Mediciniška tiesa

Iš visų žmogaus sąnarius paliečiančių ligų taip vadinamas reumatoidinis artritas (rheumatoid arthritis) yra pats sunkiausias. Jei nebūtų reumatoidinio artrito - nebūtų tiek daug kalbų apie artrito nepagydomumą, apie dėl jo žmogaus suluošėjimą. Todėl domėkimės dabartine medicinos mokslo šviesa šioje labai sunkioje žmogaus negalėje. Tada mums, sergantiems ta liga, sirgti ir gyventi bus daug geriau, lengviau. Dabartinis laikas yra paskelbtas artrito laikas apsišvietimo laikotarpiu. Šia proga šis skyrius dėkoja vienam iš kultūringiausių rašytojų - Alojzui Baronui už Draugo vedamąjį taip patrauklią, dalykišką ir neišsėdintą iš vėžių (nesukeliant kankinimų) kaip ne medikas kalba apie sveikatos reikalus) paraginiam domėtis artrito ligos detalėmis.

Nebūkime, lietuviai, strausai: švieskime reumatoidinio artrito reikalus dabartinio mokslo šviesa. Gana mums galvas kišti į pasakėlių smėlį ir tartis visą išmintį mairoiniskai išaišiusiais. Dabar pats laikas baroniškai žiūrėti į savas sąnarius negales - tada su jomis dorotis bus daug lengviau.

Sėkmingas sunkiausios sąnarių ligos - reumatoidinio artrito tvarkymas stovi ant 3 kojų: 1. susipažinimas su ta liga, 2. tikros žinios apie prieš tai ligą varojamus vaistus (antiarthritics) ir 3. nusiteikimas naudotis medicinos menu. Šias tris "kojas" kiekvienas lietuvis įsigykime iš šių dienų medicinos mokslo šaltinių, o ne iš "sakė - pasakė" gatvinių - kasdieninių reksnių. Gana mums, pagal aną pasaką, gerti iš avies pėdeles, gana mums buvus avelėmis. Kiekvienas turime šviesti reikiama šviesa ir liautis savo tamsumu tamsinti artimo dienas, smegenis ir nusiteikimus. Nustokime, sakysim, iš "avies pėdeles" šaltinių neva sužinoti, būk reumatoidinis artritas yra luošiantis artrito rūšis. Šiandien visi žinokime, kad luošumas nėra neišvengiama negėrovė šioje ligoje. Tik maždaug šeštadalis (15 proc.) reumatoidinio artrito sergančiųjų būna prievarti nutraukti darbą arba liautis toliau apie save besitvarkius. Daugumas pacientų apturi palengvinimą skausmų ir sustingimų vaistų pagalba - tikrai besigydydami susilaukė šios ligos sutrumpymo. Štai čia dešimties metų apsišvietimas šioje artrito ligoje.

Reumatoidinio artrito atsiradimas

Reumatoidinis artritas (trumpai kalbant, RA) yra jaunų suaugusiųjų liga, bet ji gali atsirasti bet kurio amžiaus žmogui. Dažniausiai ją gauna 30-50 metų sulaukusieji. Buvo kalbama, kad ši artrito rūšis po 65 metų retai pasitaikanti. Ši neteisinga prielaida sudarė žmogui daug sunkumų: visos sąnarių negėrovės senesniems buvo priskiriamos osteoartritui (senatviškam sąnarių nusidėvėjimui). Dabar žinoma, kad reumatoidinis artritas gali prasidėti vėlyvame žmogaus amžiuje. Ši tiesa neturi būti pražiūrėta. Tada sėkmingesnis bus pensininkų sąnarių negėrovė tvarkymas.

2. Diagnozės nustatymas

Laboratorija ištiria paciento kraują dėl taip vadinamo reuma-

toidinio faktoriaus (rheumatoid factor). Paciento kraujo serumė susekimas reumatoidinio faktoriaus (RF) yra pagelbinis veiksnys, bet ne galutinis atsakymas reumatoidinio artrito diagnozės reikale. Šis tyrimas nėra specifinis šiai artrito rūšiai. Tas laboratorijoje susekamas veiksnys (RF) yra paciento kraujyje pagaminti prieškūniai (antikūnai) prieš jo paties kraujyje esamą vienos rūšies baltymą (gamma globulin). Tas faktorius atsiranda ilgai - chroniškai skatinant prieškūnių gaminimąsi kraujyje. Daugelis ligų gali sukelti tokią pat skatinimą: kepenų uždegimas - hepatitas, rapsai, bakterijų sukeltas širdies vidinės sienelės uždegimas (endocarditis) ir reumatoidinis artritas.

Todėl žemo stiprumo teigiama reumatoidinio faktoriaus reakcija (laboratorijoje šis tyrimas vadinasi Ra Latex agglutination test) dažnai pasitaiko ir ji gali visai nenurodyti, kad tas žmogus serga reumatoidiniu artritu. Stipriai teigiama toji reakcija yra reikšminga šio artrito diagnozės nustatymui. Priešingai, neigiama toji reakcija neišjungia galimybės, kad tas pacientas serga RA. Penktadalis šia liga sergančiųjų niekada neturi teigiamos tokios reakcijos. Todėl ligoninio kraujo serumė (serumas yra kraujas be kraujo kūnelių - skaidriojo kraujo dalis) randamas reumatoidinis faktorius nėra būtinai diagnozuojas tą artrito rūšį, tik vienas iš požymių nurodąs į tą ligą.

3. Kaip nustatoma RA diagnozė?

Geriausios būdas diagnozuoti reumatoidinio artrito ligos yra supratimas, kas per ligą yra RA, ir kas nėra toji liga. Negalvojama apie reumatoidinį artritą, kai pacientas turi strėnų skausmus, arba kai pacientas skundžiasi sąnarių skausmais, bet neturi artrito ligos ženklų.

Visi žinokime, kad reumatoidinis artritas yra chroniškas sąnarių uždegimas. Ši liga apima periferinius kūno sąnarius. Gali sutikti sąnariai tos ligos apimtieji. Paraudimas ir sąnarių karštumas gali būti, bet gali jų ir nebūti. Tai priklausys nuo ligos aktyvumo. Sąnarinio iškoto (synovios) patinimas ir sąnario viduje - tušumoje skysčio atsiradimas sukelia sąnario patinimą. Tas patinimas esti skausmingas ir paliečiant minkštokas. Rytmetinis sąnarių sustingimas yra ankstyvas šios ligos ženklas. Beveik kiekvienas žmogus, sergas ta liga, turi padidintą raudonųjų kraujo kūnelių (eritrocitų) nusėdimo reakciją. Ji atliekama laboratorijoje. Labai pigi, pasidarytina.

Panašus į RA artritą atsiranda sergant kepenų uždegimu - hepatitu bei išbėrimą odos sukeliančia liga (rubella), bet tai savaime praeinanti sąnarių negėrovė. Atsimintina, kad reumatoidinis artritas yra chroniška liga. Abiejose rankose simetriškai sąnarių uždegimas turi tęstis mažiausiai šešias savaites. Tik tada tokia sąnarinė negėrovė galima vadinti reumatoidiniu artritu.

4. Ar RA yra tik sąnarių liga?

Visai ne. Reumatoidinis artritas yra viso kūno (sisteminė) liga, tik sąnariuose ji ryškiausiai pasireiškia. Pacientas gali šioje ligoje sulaukti tokių negėrovų: pakilusi temperatūra, prakaitavimas, nuovargis, bendras nusilpimas ir svorio numetimas. Silpnumas ir kvapo trūkumas gali nurodyti į paciento šioje ligoje apturimą mažakraujystę (anemiją). Karštis ir sumenkimas gali su-

Mokytojo Juozo Tamulio žmona (kėdėje), mok. P. Šoliūnas su J. Rutkine prie stalo seka Lietuvos sodybos pažmonio programą. Nuotr. M. Nagio

PARENGIMAI CHICAGOJ

Birželio 9 d. - Gintaro balius Conrad Hilton viešbutyje, ruošiamas Chicagos liet. moterų klubo.

Birželio 10 d. - ALTos Cicero skrydus ruošiamas Sovietų daromų skrydų Lietuvai minėjimas Šv. Antano parapijos salėje.

- Irenos Veleckytės piano ir baletų studijos pasirodymas Jaunimo centro didžiojoje salėje.

- "Krivulės klubo gegužinė Vyčių darželyje.

Birželio 17 d. - Šakių klubo gegužinė Vyčių darželyje.

Birželio 23 d. - Cicero liet. medžiotojų ir žuautojų klubo tradicinis jonių laužas šaudyklos miškelyje.

Liepos 1 d. - Anglijos - Britanijos klubo gegužinė Vyčių darželyje.

- Lietuvių diena National Grove Parke, ruošiamas LB Vidurio Vakarų apygardos Jaunimo kongresui paremti.

Liepos 4 d. - Vyčių metinė gegužinė Vyčių darželyje

Liepos 7-21 d. - Chicagos liet. skautų, egių stovykla Rako stovyklavietėje, prie Custer, Mich.

Liepos 8 d. - Liet. paštininkų s-gos metinis pobūvis - gegužinė Vyčių salėje ir sode.

Liepos 15 d. - Šv. Kazimiero seserų rėmėjų metinė gegužinė vienuolyno sode.

klaidinti - tada klaidingai galima itarti žmogų turint uždegimą sukeliant žinomų bakterijų. Atsimintina, kad sąnarių negėrovės sukelta mažakraujystė einanti kartu su sumenkimu ir svorio metimu pensininkams gali gautis dėl vėžio.

Kai kurie pacientai serga RA gauna plaučių surambėjimą (fibrozis), pleuritą ir perikarditą. Čia dažniausia tos ligos nesąnarinė apraiška yra poodiniai mazgai (subcutaneous nodules). Vienas ketvirtis ta liga sergančiųjų gauna tuos poodinius mazgus - sukietėjimus. Jie, paprastai, pasirodo ant ištiesiamų paviršių rankose ir kojose. Tokius gusus turintieji pacientai beveik visada turi teigiamą minėtą reumatoidinio artrito faktorių savo kraujo serumė.

5. Apie ankstyvą sąnarių operaciją

Prieš dešimtį metų buvo sukelta, kad anksti chirurgiškai pašalinus uždegusį sąnario iškoto (synovium) ir jo paviršiuje atsiradusias ataugas (ta operacija vadinasi synovektomija) galima atstatyti sutinusių sąnarių normalią padėtį.

Buvo manoma, kad ankstyvas pašalinimas uždegusio sąnario pamašalo apsaugos sąnarių nuo iškrypimo - deformacijos ir tuo būdu bus galima atsiekti vietinio pagijimo. Šitokios operacijos bitys nepasiteisino. Tokie pacientai buvo sekami mediciniškai po minėtos sąnarinio pamašalo išpjovimo operacijos. Pasirodė, kad po vieno ar penkių metų žmogus vėl gavo tame sąnaryje to apvalkalo - pamašalo uždegimą. Todėl ta operacija 1977.

Lietuvio sodybos, Chicagoje, vidaus išdekoravimu gėrisi dvi Onos Kuljienės (kair.) ir Mašienės. Nuotr. M. Nagio

Liepos 29 d. - Lietuvos gen. konsulės J. Daužvardienės pagerbimas - vakarienė Martini-que restorane, ruošiamas Chicagos lietuvių moterų klubo.

- Metinė Dainavos šventė, Dainavoje.

- Brighton Parko Namų sav. dr-jos gegužinė Vyčių darželyje.

Rugp. 5 d. - Visų biržėnų subuvimas Vyčių salėje ir sode.

Rugp. 12 d. - Zarasiškių klubo gegužinė Vyčių darželyje.

Rugp. 15-19 d. - Lietuvos vyčių metinis seimas Radisson viešbutyje.

Rugp. 25 d. - Cicero liet. medžiotojų ir žuautojų klubo metinė gegužinė šaudyklos laukuose.

Rugp. 26 d. - Šakiškių klubo gegužinė Vyčių darželyje.

Rugp. 31 - rugs. 7 d. - Liet. Katalikų mokslo akademijos suvažiavimas ir Vilniaus u- to 400 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre.

Rugsėjo 18 d. - Vargonininkų bei muzikų seimas Jaunimo centre.

Rugsėjo 22 d. - "Draugo" dienraščio balius Jaunimo centre.

Rugsėjo 28 d. - Madų paroda, ruošiamas Putnamo seselių rėmėjų Jaunimo centre.

Spalio 6 d. - Lietuvos Dukterų dr-jos rudens balius Jaunimo centre.

Spalio 7 d. - Solistės G. Čapkauskienės koncertas Jaunimo centre.

Spalio 12 d. - Vakaronė su rašyt. N. Jankute - Užubaliene Jaunimo centro kavinėje, ruošiamas LSS Seserijos vadijos.

Spalio 12-20 d. - Dail. Vando Aleksienės meno paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, ruošiamas LSS Seserijos vadijos.

Spalio 13 d. - "Atetiecia" žurnalo vakaras Jaunimo centre.

Spalio 14 d. - "Margučio" koncertas Jaunimo centre.

Spalio 14 d. - Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės ir pianistės Andrius Kuprevičiaus koncertas, ruošiamas "Margučio", Jaunimo centre.

Spalio 20 d. - Rudeninis plaukiojimo sezono parengimas Šaulių namuose.

Spalio 21 d. - Aktoriaus J. Kelečiaus rečitalis Jaunimo centre.

Spalio 27 d. - Pabaltijo tautų draugystės balius Jaunimo centre, ruošiamas LB Vidurio Vakarų apygardos.

Spalio 28 d. - Liet. muzikologijos archyvo koncertas Jaunimo centre.

Lapk. 2-11 d. - Liet. fotografų darbų VIII paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Lapk. 3 d. - Dariaus - Girenos lit. mokyklos vakaras Jaunimo centre.

Lapk. 9-18 d. - Teresės Gaidelytės dailės darbų paroda Jaunimo centre.

Lapk. 10 d. - Chicagos aukšt. lit. mokyklos balius Jaunimo centre.

Lapk. 17 d. - Chicagos Anglijos - Britanijos klubo vakaras Jaunimo centre.

Išgykite naują ALOYZO BARONO romaną

LAIVAI IR UOSTAI

Jurgis Gliada apie šį romaną sako: "Šalia pagrindinių personažų autorius pateikė visą tuziną kitų, gyvų ir tikrų, kurie, tarp savęs skirdamiesi modus vivendi metodus, sudaro sultingų, spalvingų portretų galeriją". Išleido Lietuviškos knygos klubas 1979 m. Viršelės Nijolės Vede-gytės - Palubinskienės, 276 pusl. Spaudė Draugo spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$7.75. Ill. gyv. prideda 35 ct. valstijos mokesčių.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Publication Number (USPS - 161000)

Subscription Rates \$37.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00, Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitų J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	U.S.A. 37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:00, šeštadieniais 8:30 - 12:00.

● Redakcija straipsnius taisyti nesaujo. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Lapk. 18 d. - Chicagos liet. Styginio ansamblio koncertas Jaunimo centro did. salėje.

Gruodžio 2 d. - Jaunimo centro metinė vakariinė Jaunimo centre.

Gruodžio 8 d. - Banketas Pasaulio Liet. Bendruomenės kultūrinei veiklai paremti.

- Kai prašo, tai sakalo akys, o kai reikia duoti - vanago nagai.

Lietuvių patarlė

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago, Ill.

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija.

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepia skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAZYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Avenue.

Val.: pirmad., antr., ketv. ir penkt. 8 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. VA-5-2670.

Rezid. tel. WALbrook 5-3048.

Tel. ofiso HE-4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir šest. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. - GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė - Nervų ir Emocinės ligos.

CRAWFORD MEDICAL BLDG.

6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. - BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - PR-8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago

Tel. 489-4441

Dr. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS - CHIRURGIJA

7110 W. 127 St., Palos Heights

Tel. 361-0730

Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7

Išskyrus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškrypus trečiadieniais.

Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas

3925 West 50th Street

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

Ofs. tel. 737-1168; rez. 239-2

DOMA JASAITI PRISIMENANT

Jeigu būtų gyvas dr. Domas naujus sambūrus, skaitė mažes-
Jasaitis, žymus gydytojas ir pla-
tais masto visuomenininkas, pe-
reitų metų vidury būtų suėjęs as-
tuoniasdešimt metų. Nors šiaip
stiprus ir nepaprastai energingas,
dviejų karų, daugelio darbų ir už-
siėmimų, nepaprastų sąlygų iš-
vargintas jis atsiskyrė iš gyvųjų
tarpo, nors dar turėjo daugelį pa-
siryžimų, planų ir užmojų savo
žiniomis ir patirtimi pasidalinti
su lietuvių išeivija ir palikti kul-
tūrinį kraitį pavergtai tėvynei.
Jo mirties sukaktis supuola su šia
diena (mirė 1977. 6.5), kuri liū-
desiu gaubia dar ir dabar ne tik
jo šeimą, bet ir visuomenę, ku-
riai jis paaugojo visą savo gyve-
nimą.

Kilęs iš Suvalkijos lygumų ne-
toli Kauno - Stanaičių kaimo,
Garliavos valsčiaus. Jo tėvas -
vidutinis ūkininkas, bet šviesus
patriotas, lietuviškų knygų ir
laikraščių platintojas ir knygne-
šys, tautinė sąmonė įkvėpė ir sa-
vo vaikams. Tautinė dvasia nuo
gimimo (1898.VIII.18) iki mir-
ties gyveno ir jo sūnus, gydytojas,
ateitininkų veikėjas ir didelės iš-
kalbos paskaitininkas velionis dr.
D. Jasaitis. Jis buvo žymus profes-
sinis specialistas, ypač džiūvos
srityje, kuri tuo metu nepriklaus-
omoje Lietuvoje dar buvo didelė
problema. Jis ir įvairių medicini-
škų ir kultūrinių organizacijų
kūrėjas ir vadovas. Tai ir buvo jo
gyvenimo kelias, kai jis savo profes-
iją, išsilavinimą ir idėjas galė-
jo laisvai taikyti gyvenime ir sa-
vo aplinkoje.

Mokslą kelias taip pat nepa-
rastas. Perėjęs Voronežą, Kijevą
ir Berlyną universitetuose studij-
avo medicinos mokslus, specializ-
avosi Paryžiaus Pasteuro insti-
tute, jis turėjo ne tik pakankamą
žinių ir praktikos, bet kartu ir
mokėjo savo sugebėjimus pa-
naudoti, kad tik jo aplinkoje bū-
tų šviesesnis ir sveikesnis gyven-
imas, kad jo krikščioniški idealai
plauktų kartu su jo mediciniška
praktika. Dėlto ji galima rasti
nuolat veikiantį tai sveikatos ge-
rinimo srityje, tai ateitininkuose,
tai Rūpindamasis kurti Lietuvos ateitį.

Būdamas spaudos žmogus,
kultūrininkas ir kalbėtojas, jis ir
šiam krašte ne kartą važinėjo su
reikšti perbėgti visus dr. Domo
Jasaitis mokslinius, laikraštinius,
studijinius darbus ir jo veiklą
Lietuvoje, išeivijoje ir net pasi-
traukus į pensiją. Bet šiuo atveju
kreipiame dėmesį į garbingą
Velionį daugiau kaip į sveikatos
saugotoją ir kaip kultūrininką.
Užimdamas įvairias pareigas
kaip gydytojas, šiauliuose jis nuo-
lat rūpinosi mažinti džiūvos pa-
skyry, vadovaudamas, vidaus ligų
skyrė, taikė Pasteuro instituto
įsigytas žinias. Jis vadovavo net
ligoninės statybai, kad daugiau
žmonių galėtų pasinaudoti medi-
cinišku patarnavimu ir sveikatos
gerinimu. Net kaip ligoninės di-
rektorius jis rūpinosi ne tiek sa-
vimi, kiek tais, kurie buvo jo ir
kitų gydytojų pagalbos reikalingi.

Tačiau tai būtų žvilgsnis tik į
dr. Jasaitis profesinį darbą ir pro-
fesinių žinių panaudojimą. Ogi
jis buvo kultūrininkas, niekada
nepalikęs organizacijos - ateiti-
ninkų, kuriems jis priklausė jau
nuo 1911 m., taigi nuo jų įsikū-
rimo. Jis nebuvo tik eilinis narys,
bet ir pirmininkavo konferen-
cijoms, vadovavo kuopoms, steigė
artimul.

Velionis dr. Domas Jasaitis nei
savo darbas, nei savo raštus, nei
savo ypač žmogiška meile ir to-
lerancija net jam svetimų pažiū-
rų artimui. Jį prisiminti - tai
sekti jo darbštumu, krikščioniš-
ku humanizmu ir aukos dvasia,
kurį jis rodė savo tautai ir savo
artimui.

P.G.

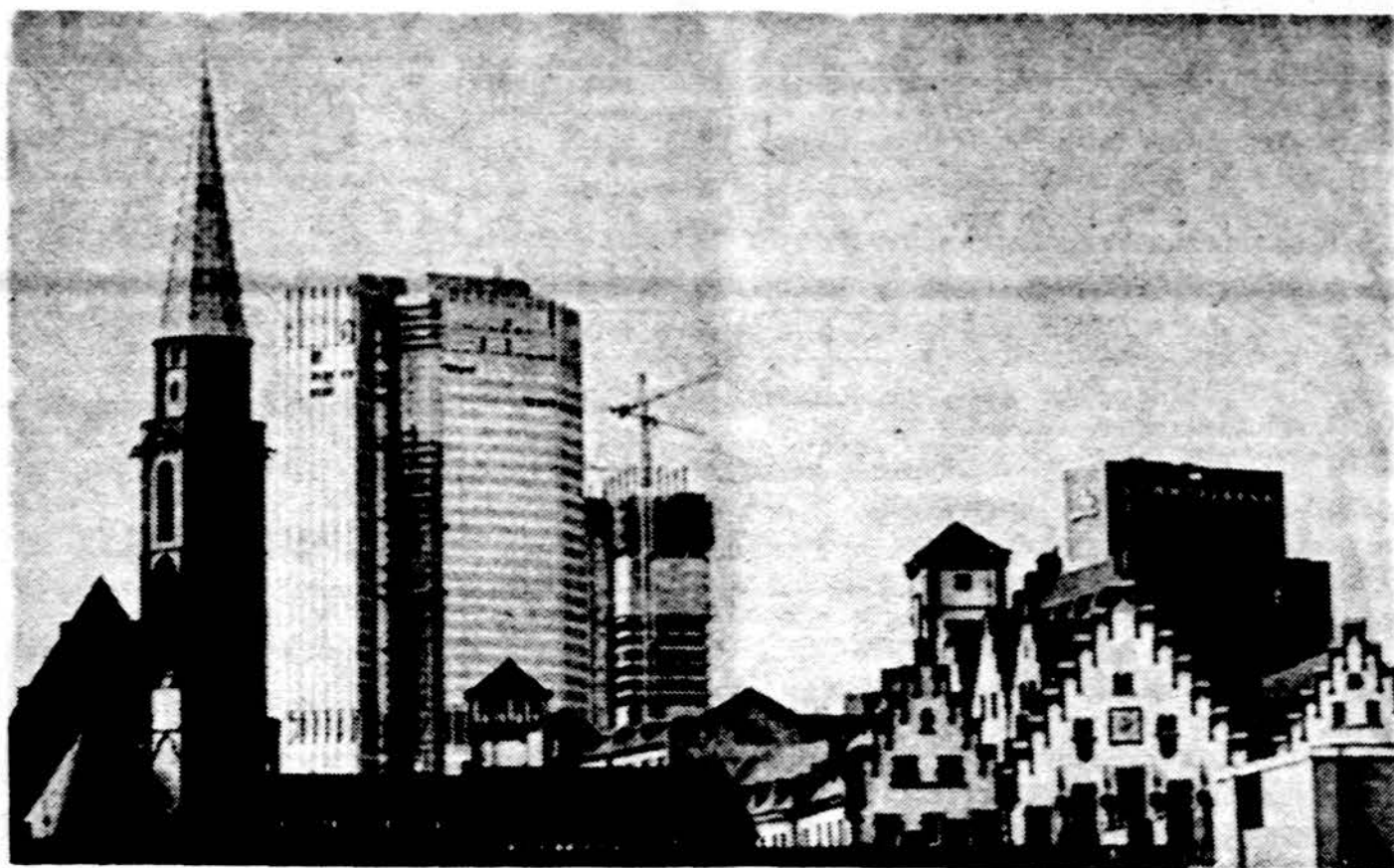
MAŽEJA GYVENTOJŲ SKAIČIUS EUROPOJE

2050 m. Europos Bendrosios
rinkos kraštuose beliks 243 mi-
lijonai gyventojų, kai dabar jų
yra 260 milijonų. Tokią išvadą
padarė savo studijoje Europos
komisijos demografinės tyrinė-
tojai.

Didžiausias gyventojų suma-
žėjimas numatomas Vakarų Vo-
kietijoje. Iš 61 ml. gyventojų
ateity jų skaičius sumažės iki
38 milijonų. Belgijoje nuo 10

ml. nukris iki 8 milijonų. Olan-
dijoje iš 14 ml. - į 13,3 mi-
lijonų. D. Britanijoje gyventojų
skaičius šiek tiek pat. Airijoje
gyventojų skaičius padidės 7,5 ml.
gyventojų. Prancūzijoje gyventojų
padidės 3 milijonais, Italijoje
- 5 milijonais.

Europos gyventojai iki to lai-
ko labiau "pazīlis". Senų žmo-
nių skaičius pakils nuo 13 iki
18%, o jaunų žmonių skaičius
nukris nuo 23 iki 18%. Tokiu

Senos ir naujos statybos Frankfurte, Vakarų Vokietijoje.

ŠIANDIENINIS MIUNCHENAS IR KLAIPEDA

Daugumas mano straipsnių
"Draugui" buvo rašyti Bavarijos
sostinėje Miunchene, įkurtame
1158 m. ir skaitančiame šiandien
1,3 ml. gyventojų. Nesvetimas
man šis miestas, pažįstamas dar
iš studijų dienų bei pokarinių
apsilankymų jame. Tad ir ši kar-
ta po ketverių metų, įdomu bu-
vo pajusti pulsą, lankant įdomes-
nes vietas. Tam tikslui geriausias
patarnavimas gaunamas ekskursi-
niams žmonėms ir vaikams bei
studentams ir moksleiviams siek-
ti mokslo. Amerikoje jis dirbo sa-
vo specialybeje, bet joje neužsi-
dė. Lietuvoje rašė "Ateities Spin-
duliuose", "Ateityje", "Ryte",
"Tėvynės Sarge" ir kituose laik-
raščiuose bei žurnaluose, o Ame-
rikoje taip pat buvo uolus
"Draugo", "Aidų", "Medicinos"
ir kitos spaudos bendradarbis.

Spaudoje jis visuomet lietė ideo-
loginius, tautinius, profesinius ir
laisvės reikalus. Jo vienas didžiū-
jų darbų buvo rinkimas docu-
mentacijos, kaip okupacijų metu
lietuviai pagelbėjo daugybei žy-
dų išvengti mirties dėl nacių ge-
nocido. Jis pats yra kentėjęs nuo
komunistų ir nacių, bet ne iš
keršto, o tik dėl istorinės tikro-
vės nušvietimo jis skyrė visas sa-
vo pajėgas tai dokumentacijai su-
rinkti, nors dėl sveikatos ir neti-
kėtoms mirties šio darbo nespėjo
užbaigti.

Ekskursiniame autobuse sutin-
ki įvairių tautybių žmones -
brazilius (moterims Miunchene
buvo šaltoka, tad jos buvo užsi-
dėjusios kailius), pietų Afrikos, JAV
atstovus, indus, japonus ir t. t.
Taigi, tautybių gausumas, kaip
ir pačiame Miunchene. Nors ka-

būdų dirbančiųjų Europos Ben-
drosios rinkos kraštuose suma-
žės 20 ml. žmonių.

Tarp 1975 ir 1995 m. ben-
druomenės gyventojų skaičius
dar padidės 0,2%, kai per pra-
eitus 20 metų jų padidėjo
0,75%.

Europos gyventojų sumažė-
jimas aiškinamas gimimų su-
mažėjimu. Žmonės vėliau tuo-
kiaisi, dėl ekonominių gyvenimo
sąlygų moterys priverstos ieš-
koti darbo ir todėl vengia tu-
rėti vaikų.

A. T.

K. BARONAS
Mūsų bendradarbis
Vokietijoje

nadiškoje spaudoje teko skaityti,
kad "gastarbeiter" - svetimšal-
iai darbininkai turėjo apleisti
Vokietiją, dėl padidėjusio bedar-
bių skaičiaus, tačiau miesto gat-
vėse, prie statybos, o ypač pagrin-
dinėje geležinkelio stotyje girdi-
ma italų, jugoslavų, graikų,
turkų, ispanų ir kt. kalbos. Kaip
įtakingas Miuncheno dienraštis
"Sueddeutsche Zeitung" gegužės
mėn. 4 d. pranešė, bedarbių proc.
Vokietijoje krito iki 3,8 proc. Bet
tai bedarbiai - tinginiai, kurie
nenori dirbti paprasčiausio juodo
darbo, palikdami tai svetimša-
liams, kaip pav. palaikymą švaros
gavėse, sunkių statybos darbų, in-
dų plovimą restoranuose ir t. t.
Paėmus "Sueddeutsche Zeitung"
šeštadienio laidą, jame 54 psl. ski-
riami skelbimams - darbinin-
kų ir tarnautojų pajieškojimams.

Kai kurie svetimšaliai darbinin-
kai nebologai įsitaisė, įsteigdami
maisto produktų krautuves, radi-
jo, atidarydami savas siuvyklas,
perkeldami ir savo šeimos narius
į Vokietiją. Kiti vėl - gyvena
vienungio dienas, taupydami vo-
kišką markę ar siudami tvirtą
vokišką valiutą (priemiesčio ban-
kas nenorėjo keisti mano kana-
diško dol. dėl nepastovaus jų kur-
so) į savo kraštą. Tad ir nenu-
stembu, kad jų susitikimo pi-
tuviu centru yra pagrindinė ge-
ležinkelio stotis, kurioje šeštadie-
nį ir sekmadienį vokiečių kalbą
nutildo temperamentingi italai,
garsiai kalbantieji jugoslaviai kt.
tautybės. Jie stovi viduryje stoties,
prie tarptautinio spaudos kiosko,
gurkšnodami vokišką alų, ar čia
pat pirkdami mažyčius "šnapso"

buteliukus ir keliais gurkšniais
juos ištuštinami... (Vokietij-
oje alkoholinius gėrimus gali-
ma gerti ir gatvėje).

Užsiminiau geležinkelio stoti,
tad tenka paliesti ir patį geležin-
kelių kuris, atrodo, šalia autobusų
yra pagrindinė susisiekimo prie-
monė šiandieninėje Vokietijoje.
Tiesa, keliai, miesto gatvės, pil-
nos mašinų, tačiau benzinas, pa-
lyginus su JAV ir Kanada yra be-
veik dvigubai brangesnis. Bet
Fiatai, Saunūs Opelai, Mercedes
Benz ir t. t. juda siauromis Miun-
cheno, Augsburgio, Mannheimo,
Donauwertho (lankiausi šiuose
miestuose) gatvėmis ir lekia ge-
romis Vokietijos autostradomis.

Saviems reikalams naudojau
patogų geležinkelį, turintį tik 1-ą
ir 2-ą klasę, pasiekdamas pav.
Augsburgą 40 mylių nuotolyje
35 min. laikotarpy. Be to geležin-
kelis yra labai gerai suderintas
persidimui į kitus miestus.

Praeitame rašinyje esu minė-
jęs šiandieninę Klaipėdą. Apie
gyvenimą joje man papasakojo
vokiečių jūrininkas, vykstant iš
16 Vasario gimnazijos į Miunch-
eną. Išėjo jis į mano "kupe" Stutt-
garte. Perskaitęs laikraštį užkalbi-
no apie futbolą rungtynes Voki-
tija - Valija, matytas televizijo-
je. Užsimėgė kalba ne tik apie
sportą, bet gyvenimą Vokietijoje.
Esu mano vokiško akcento nu-
sprendė, kad nesu vokiečiu. "Ne-
atsakiau - esu Kanados lie-
tuvis. "Litauer - sušūjo jūr. nin-
kas - aš esu daug kartų buvęs
Memel, jūsu vad. Klaipėda ir ge-
rai pažįstu lietuvius." Ir pradėjo
vokiečių pasakoti, kaip lietuviai ne-
kenčia rusų okupantų, kurie jie di-
džiūjasi savo tautybe. Sunkiu
buvo vokiečiui atskirti lietuvių nuo
ruso (vokiečio teigimu, šiandien-

reikalų vedėju, aptarti bendrabučio reikalų, o kai
kada net nuykti tais reikalais pas Balį
Ekaterinodarą.

Besimokant ir dar besitrukdant kolonijos
reikalais, vasara greitai prabėgo. Rudenį visos
Rusijos pakraščiuose tarp raudonųjų ir baltųjų
kautynės. Neatsilikio nuo to neramumo ir Šiaurės
Kaukazas. Pagaliau rudenio baltieji - Kubanės
kazakai įsigalėjo ir mūsų srityje. Valdžia pasikeitė ir
Ekaterinodare. Stanica Kr. apėjo be kautynių, tik
vieną rytą paaiškėjo, kad raudonųjų pas mus nėra.
Tą dieną ir gimnazijos pamokos buvo trumpesnės.
Vakare, man būdošiant pamokas, atėjo iš
bendrabučio užduoties 4-os klasės mokinys Stukas ir
sako man:

— Slėpkis! Tamstos ir Olšausko baltieji ieško.
Dabar buvo bendrabutyje trys ginkluoti
kareiviai ir net kai kur bendrabutyje kratą darė.
Vėl nelaukta bėda. Greitosiomis sumėčiau, kad
esu įtartas dėl bendravimo su Balium. Bet kur dėtis? O
reikia iš čia tuojau dingti. Atsiminiau, kad po
berniukų bendrabučiu, kur kadaise buvusi karčiama,
yra didelis rūsys, užgrodytas tuščiomis vyno
statinėmis ir visokiais daiktais. Greitosiomis
nutariau, kad ten bus man saugiausia, juo labiau,
kad ten jau manęs ieškantieji yra buvę ir neradę.
Ilgiau nelaukdamas, užsimečiau ant pečių
gimnazisto milinę ir, pasiėmęs kepurę, išėjau iš
kamborio ir aplinkiniams skersgatviams atvykau į
bendrabučio rūšį iš kiemo pusės. Duris radau
neuzdarytas. Paėjęs rūsiu gilumon užsiėbiau
degtuką ir toliau nuo durų rūsiu kampe radau senus
suplyšusius iš sutrintų šiaudų šienius. Rūsyje buvo
nuo seno užsilikusio didžiulių tuščių vyno statinių,
kurios rūšį savo didumu skirstė lyg į atskirus
kamburius. Čia pat ant kažkokio daikto atsėdėjęs

galvoju, ką toliau daryti. Į bendrabutį eiti negaliu,
nes pamatė paskleisę gaudą ir be piktų norų, kad aš
čia, o jau, tur būt, visi žino, kad esu ieškomas.
Reiškia, turiu čia kol kas likti.

Viršų vaikštinėjimams nurimus ir lauke
įsiviespatavus tylai, rūsyje prasidėjo labai įtartinas
šūgždėjimas, kai kada tarp tų daiktų kas cypcia,
susibeldžia ir net susipajuna, pagaliau net ir visai arti
manęs kažkas bėgioja. Net prisiminiau vaikystėje
girdėjęs pasakojimus apie vaiduoklius ir tik po to
supratau, kad čia turi būti daug žiurkių. Ir per visą
naktį juo viršuje rūsiu ir lauke ramesnė tylą, juo rūsyje
girdėti garsesnis šlamės. Besedint, besiklausant ir
beplanuojant taip ištiso laikas, lyg jis būtų visai
sustojęs. Ta pirmoji naktis rūsyje su žiurkėmis man
buvo ilgiausia visame mano gyvenime.

Bet vienos nakties tūnojimo rūsyje neužteko, -
reikėjo ten net tris naktis ir dvi dienas praleisti.
Prašvitus po ilgos nakties nedrįsau šią slėptuvę
apleisti. Dienai įpusėjus pajutau alkį, bet mano
slėptuvė, be visų senų liekanų ir žiurkių, nieko
valgomo nebuvo. Eiti į bendrabutį nesaugu. Tad antrą
naktį visiems sumigus, nutariau užmegzti ryšį su
bendrabutyje esančiais patikimais savo draugais.
Žinodamas, kuriame kambaryje Stukas miega, įėjau
tykliai iš kiemo pusės į bendrabutį, susiradau miegantį
savo geradarį, pažadinęs pakūždėjau, kad aš
prisilaikau čia rūsyje ir esu labai alkanas. Stukas
prizadėjo manimi pasirūpinti, kai visi sukils. Ir tikrai
po bendrabučio pusrųčių Stukas man atnešė
duonos, saldųsias arbatas ir keletą obuolių. Vėliau su
patikimais vyrųkais jie suorganizavo man maisto
daugiau, negu tokiais atvejais būna.

Bus daugiau

PADEKIME MŪSŲ VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Lietuvių Vasario 16 gimnazija švietimo pilį. Kas apie tai pradžio-
Vakarų Vokietijoje yra tolima, je būtų galėjęs svajoti? Sustiprė-
bet kartu labai artima, labai bran- jaus gimnazijai atėjo ir tie talkinin-
gi, o jos užduotis prasminga. To- kai, kurie iki tol tik stebėjo, kas
lima ji geografiniu atžvilgiu ir iš pradinių pastangų įsteigti ir
man asmeniškai laiko atžvilgiu, tvirtinti gimnaziją išeis.

Kartu su kitais dar Diepholzo Geri atsiminimai ir dėkingu-
laikų Vasario 16 gimnazijos auk- mas Vasario 16 gimnazijos rėmė-
lėtiniais su dėkingumu ir kukliu jams liko ir visada liks. Sako, kad
pasididžiavimu prisimenu jos pir- laikai keičiasi, kartu ir žmonės
muosius žingsnius, kai gimnazi- keičiasi. Gal tai tik techniški ir
jos mokytojai ir, reikia pasakyti, paviršutiniška yra. Mano supra-
aukštesniųjų klasių mokiniai timu epochos gali keistis, bet sie-
statė gimnazijos pamatus, kai prie kimai, pati idėja ir gilioji prasmė
to taip daug prisidėjo anų laikų lieka ir turi likti ta pati. Juk ir žmo-
"Aušros" tunto skautai ir skautė- gaus užduotis ir prasmė, nežū-
jės. Gera prisiminti idealizmą, rint visokių pasikeitimų, lieka ta
gražus patriotinius, bet ne šovi- pati. Tas be abejo liečia ir Vasa-
nistinius siekimus, nuosirdžią drau- rio 16 gimnaziją.

Iš spaudos ir iš šios gimnazijos susirūšusių žmonių tenka patirti,
kad dėl visokių pateisinamų ir nepateisinamų priežasčių gimna-
zijoje daug kas pasikeitė. Tikime, kad tiki laikinai. Mokinių skai-
čius daug pasikeitė ir nukentėjo. Kas tai jau yra tie 58 ar daugiau
mokinių, kai į jų tarpą jau įeina berods, 18 mokinių iš S. Ameri-
kos? Ar tai taip staigiai įvyko, ar tai prie to žingsnis po žingsnio bu-
vo prieita? Kaip ten bebūtų, čia jau ne laikas dėl to vien tik sielo-
tis. Nėra abejonės, kad buvo pada- ryta klaidų, bet tai tik turėtų
mus visus paspartinti pagal išga- les ir pagal prieinamas priemones
padėti mūsų Vasario 16 gimna- zijai.

Kaip matau, materialinė para- ma yra svarbi, bet dar daug svar-
besnė yra parama naujais moki- niais. Galima pasakyti, kad dabar
tinė padėtis yra net kritiška, nes jei mokinių skaičius dar sumažės,
tai Vakarų Vokietijos vyriausybė daugiau gimnazijos neberems. O
vokiečiai 1978 metais visgi iš viso gimnazijai davė apie 500,000 DM.
Nejaugi tos paramos nesugebėsi- me išnaudoti? Latviai turi savo
gimnazijoje apie 120, o vengrai net apie 350 mokinių. Sutiksime,
kad lietuvių galimybės yra kito- kios, bet ar nėra JAV, Kanadoje
ir Pietų Amerikoje tėvų norin- čių savo vaikus bent tam tikram
laikotarpiui auklėti tikrai lietuviš- kose šeimose, lietuvių Vasario
16 gimnazijoje? Jei tėveliai tą ki- nią lietuvišką dvasią ir nuotaiką
patirtų, daug daugiau vaikų iš JAV, Kanados ir net Pietų Ame-
ricos lankytų Vasario 16 gimnazi- ją.

Kalbu, kaip buvusi gimnazijos auklėtinė ir kaip lietuvių motina. Gimnazijai augant, stiprės jos dvasi-
a ir nuotaika, kaip tai įvyko tai pirmaisiais jos metais, kurie man
visam gyvenimui pasiliko šviesūs ir gyvenimo, kilnus ir prasmin-
go verti. Padėdami Vasario 16 gimnazijai, padėsime sau, padė-
sime lietuvių išlaikymui.

Ida Kasparaitienė

Jis lankė ir kitus Sov. Sąjun- gos uostus - Murmanską, Le-
ningradą, Odessą. Vokiečių jūri- ninkas, apie 40 metų amžiaus
patebėjęs, kad kaip ir Klaipėdo- je, taip ir visoje Sov. S-goje skel-
biamos lygybės nėra: partijos na- riai turi sau krautuves, gerai apsi-
rėngia, gerai gyvena. Tačiau gyven- tojai komunizmu yra labai ir la-
bai nusivyle.

Važiavo jis į Austriją, tad pasie- kęs Miuncheną, nuosirdžiai padė-
kojau jam už informaciją, o jis man palinkėjo laisvos Lietuvos.

GRUMTYNĖS SU LEMTIMI

JONAS MATONIS

24

BĖGIMAS NUO BALŲJŲ

Kad moksleivių jaunimas būtų daugiau užimtas
tais neramiais laikais ir kad lengviau būtų išvengti
visokių pavojų, gimnazijos mokytojų personalas,
susitaręs su vyresniųjų moksleivių tėvais, nusprendė
gimnazijoje mokslą testuoti ir vasaros atostogų metu
bent vyresnėse klasėse, kad perskotti klasę ir
sutaupyti laiko ateitai. Šiam sumanymui tėvai
noriai pritarė savo vaikus sulaikyti nuo savanoriško
stojimo į baltųjų kariuomenę, kurių vis daugiau
atsirasdavo kylant neapykantai prieš rusus, nes
raudonieji daugiausia ir buvo rusai. Rusų imperijos
pakraščiuose pavergtos tautos siekė
nepriklausomybės ir savasias jėgas taupe,
laukdamos, kol Rusija toje revoliucijos maišaty
nusilps ir subyrės.

Visi mūsų šalis, 1918 m. pavasarį baigė 7-ąją klasę
kartu su vietiniais, pradėjo eiti 8-sios klasės kursą
pagreitintu būdu, baigti rudenį gimnaziją. 8-oj klasėje
susidarė daugiau darbo, o bendrabutyje dėl
jaunesniųjų nuolatinio triukšmo buvo sunkoka viską
paruošti, todėl, pigiai nusisamdęs kambarį pas vieną
Stanicos moterį, iš bendrabučio išsikėliau. Tik
ateidavau ten pavalgyti ir Bulionio, pabėgėlių

reikalų vedėju, aptarti bendrabučio reikalų, o kai
kada net nuykti tais reikalais pas Balį
Ekaterinodarą.

Besimokant ir dar besitrukdant kolonijos
reikalais, vasara greitai prabėgo. Rudenį visos
Rusijos pakraščiuose tarp raudonųjų ir baltųjų
kautynės. Neatsilikio nuo to neramumo ir Šiaurės
Kaukazas. Pagaliau rudenio baltieji - Kubanės
kazakai įsigalėjo ir mūsų srityje. Valdžia pasikeitė ir
Ekaterinodare. Stanica Kr. apėjo be kautynių, tik
vieną rytą paaiškėjo, kad raudonųjų pas mus nėra.
Tą dieną ir gimnazijos pamokos buvo trumpesnės.
Vakare, man būdošiant pamokas, atėjo iš
bendrabučio užduoties 4-os klasės mokinys Stukas ir
sako man:

— Slėpkis! Tamstos ir Olšausko baltieji ieško.
Dabar buvo bendrabutyje trys ginkluoti
kareiviai ir net kai kur bendrabutyje kratą darė.

Vėl nelaukta bėda. Greitosiomis sumėčiau, kad
esu įtartas dėl bendravimo su Balium. Bet kur dėtis? O
reikia iš čia tuojau dingti. Atsiminiau, kad po
berniukų bendrabučiu, kur kadaise buvusi karčiama,
yra didelis rūsys, užgrodytas tuščiomis vyno
statinėmis ir visokiais daiktais. Greitosiomis
nutariau, kad ten bus man saugiausia, juo labiau,
kad ten jau manęs ieškantieji yra buvę ir neradę.
Ilgiau nelaukdamas, užsimečiau ant pečių
gimnazisto milinę ir, pasiėmęs kepurę, išėjau iš
kamborio ir aplinkiniams skersgatviams atvykau į
bendrabučio rūšį iš kiemo pusės. Duris radau
neuzdarytas. Paėjęs rūsiu gilumon užsiėbiau
degtuką ir toliau nuo durų rūsiu kampe radau senus
suplyšusius iš sutrintų šiaudų šienius. Rūsyje buvo
nuo seno užsilikusio didžiulių tuščių vyno statinių,
kurios rūšį savo didumu skirstė lyg į atskirus
kamburius. Čia pat ant kažkokio daikto atsėdėjęs

galvoju, ką toliau daryti. Į bendrabutį eiti negaliu,
nes pamatė paskleisę gaudą ir be piktų norų, kad aš
čia, o jau, tur būt, visi žino, kad esu ieškomas.
Reiškia, turiu čia kol kas likti.

Viršų vaikštinėjimams nurimus ir lauke
įsiviespatavus tylai, rūsyje prasidėjo labai įtartinas
šūgždėjimas, kai kada tarp tų daiktų kas cypcia,
susibeldžia ir net susipajuna, pagaliau net ir visai arti
manęs kažkas bėgioja. Net prisiminiau vaikystėje
girdėjęs pasakojimus apie vaiduoklius ir tik po to
supratau, kad čia turi būti daug žiurkių. Ir per visą
naktį juo viršuje rūsiu ir lauke ramesnė tylą, juo rūsyje
girdėti garsesnis šlamės. Besedint, besiklausant ir
beplanuojant taip ištiso laikas, lyg jis būtų visai
sustojęs. Ta pirmoji naktis rūsyje su žiurkėmis man
buvo ilgiausia visame mano gyvenime.

Bus daugiau

A. A. PROF. GEDIMINAS GALVA

Su plataus masto spaudos darbininku atsiveikinus

Po ne taip ilgų, bet sunkios ligos balandžio 23 d. mirė buvęs prekybos instituto docentas, nepriklausomos Lietuvos valdžios pareigūnas, puikus kalbėtojas ir plataus masto spaudos darbininkas a. a. Gediminas Galva-Galvanuskas. Jo kelias tiek tarnybinės, tiek visuomeninės, tiek ypač spaudos darbų srityje yra ilgas, našus ir reikšmingas tautai vergijoje ir tautiečiams išvijoje.

A. a. Gediminas Galva gimęs 1905 m. kovo 3 d. Zizonių km., Vabalninko valsč., Biržų apskr. gana šviesioji ir gausioji šeimoje. Velionis buvo bene jauniausias šeimoje, beveik 23 metais jaunesnis už savo veiklųjį brolių visuomenininką ir politiką, Ernestą Galvanuską. Gimnazijoje velionis mokėsi tuo metu, kai jo brolis jau pakartotinai buvo nepriklausomos Lietuvos ministeris pirmininkas, finansų ir užsienio reikalų ministeris.

Biržė gimnaziją baigė 1923 m. ir tuoj įstojo į Kauno universitetą. 1929 m. baigęs ekonomiją, mokslų gilinti išvyko į Vakarų Europos universitetus. Iki 1931 m. jis studijavo finansų, prekybos mokslus ir tarptautinio ūkio struktūrą Romos, Genevos, Paryžiaus, Berlyno ir Kiolio universitetuose, rinkdamasis savo specialybei daugiausia tarptautinio ūkio konjunktūrą.

Grįžęs Lietuvon trumpai dirbo patarėjo titulu Žemės ūkio ministerijoje, o nuo 1931 m. pabaigos iki 1934 m. buvo Finansų ministerijos konjunktūros skyriaus viršininkas. 1934 m. jo broliai Ernestas Galvanuskas suorganizavo Klaipėdoje Prekybos institutą, G. Galva buvo pakviestas to instituto lektorium, vėliau pakeltas docentu. Tuo pat metu 1935 — 36 m. buvo ir "Ryto" leidyklos direktorium, palikęs savo energijos ir organizacinių sugebėjimų žymes. Su Prekybos institutu, 1939 m. vokiečiams užėmus Klaipėdą, jis persikėlė į Šiaulius, ir čia dirbo iki 1940 m. — iki bolševikų okupacijos.

Bolševikų okupacijos metu išsilaugojo nuo ištremimo Sibiran tik atsitiktinių aplinkybių dėka. Vokiečiams okupavus Lietuvą, vienerius metus vadovavo Tau-pomosioms kasoms, bet dėl politinės veiklos 1942 m. buvo vokiečių suimtas ir pasodintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. Nors iš kalėjimo po kuro laiko išleistas, išvengęs išvežimo į Vokietiją priverstinėmis darbais, bet jau turėjo slapstytis iki pat antrosios bolševikų okupacijos, nuo kurios 1944 m. spalio mėnesį pasitraukė į Vokietiją ir visą karo metų gyveno mažame Wuertembergo miestelyje.

Karui pasibaigus apsigyveno Tiubingene, dirbo lietuvių komitete, skaitydavo visuomeniškai paskaitas, su dr. D. Jasaičiu dar-bavosi Raudonajam Kryžiui ir kt. 1949 m. kviečiamas giminių atvyko į Ameriką. Čia porą metų dėstė Sheil institute Europos ūkio ir kitus mokslus. Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto kviečiamas, 1953 m. grįžo į Vokietiją vadovauti Vliko informacijai radijo bangomis ir redaguoti "Elta". Po poros metų vėl grįžo į Ameriką ir pradėjo dirbti vienoje didelėje įmonėje buhalterijos skyri-

A. a. prof. G. Galva

je. Ir šioje srityje išdirbo iki pensijos, tai yra iki 1970 m. pradžios.

Gediminas Galva buvo spalvinga asmenybė, geros iškalbos, greitos orientacijos ir sugebėjimų valdyti plunksną. Jo amžininkas prof. Vytautas Staigaitis (vėliau buvęs Prek. instituto rektorius, miręs prieš keliolika metų) šitaip rašo apie savo profesoriavimo laikus: "Mudu su Gediminu atėjome jauni dėstytojai ir nesugebėjome iš karto studentų patraukti — vienas savo didele iškalba be turinio, kitas savo turiniu be iškalbos. Paskiau abu išmokome viską, ką turėjome duoti studentams. Ar studentai mumis buvo patenkinti — kitas klausimas, bet mes buvome patenkinti studentais, kad jie jau "nesikabindavo", ir savimi, kad žinojome, ką šnekėjome". Bet G. Galvos straipsniai ano meto "Židinijje", "Naujoje Romuvoje", "Ryte", "Vakaruose", "Keleivys", "Lietuvos Aids", "Memeler Beobachter" ir kitur būdavo gerai išmąstyti, studijomis paremti ir mokamai parasyti.

Gyvendamas Vokietijoje jis ne-nurimo vienoje vietoje. Vadinamojo su paskaitomis, pranešimais apie galimumus emigruoti ir įsikurti, apie politinius pasikeitimus, kuriais tada visi buvo susirūpinę. Nors jis politiką svarstydavo idealistiškai, bet neatitrukdavo nuo tikrovės — nuo tuometinės ir būsimos tikrovės, kuri daugeliui bū-vu lyg ir troškimų bei svajonių išsipildymas, kad greitai galės grįžti į išlaisvintą tėvynę, kurios, anot velionio, iš tikrųjų niekas nelaivino. Jis buvo vienas iš kele-tos tokių, kurie ragino pasitraukti išilgam gyvenimui svetimos žemės ir ieškoti galimybės pir-miau įsikurti, o tik paskiau sva-joti apie grįžimą. Taip rašė straips-nius lietuvių laikraščiuose — "Mūsų Kely", "Žiburiuose", "Min-tyje". Vokietijoje jis sukūrė šei-mą su Ona Birute Čepukaityte. Jis galvojo, kad reikia pastoviai lietuviškų šeimų, nes kitu atve-jiu gresia tik išsisklaidymas ir miš-rūsios šeimos. Tai buvo jo numaty-mas ir raginimas kitiems, išbėgu-siems iš Lietuvos bei šeimų ir jau sulaukusiems tinkamų metų.

Amerikoje jis taip pat neuži-darė tik savo darbe. Jis rašė laik-raščiuose, žurnaluose, nors jau mažiau savo profesinių straips-nių. Daugiau jis čia gilinosi į po-litinę situaciją ir kartais tiks-dingai, kartais ne taip tiksliai ją ko-pomentavo. Gyvenimas kartais pa-lenkdavo jo komentarus, bet jis lėję įmonėje buhalterijos skyri-

eidamas iš to meto politinės, vi-suomeninės ir tarptautinių san-tykių situacijos. Tai buvo vienas darbščiausių ir išvermingiausių žurnalisto, publicisto ir politi-nių komentatorių, ypač savo raštais "Drauge", "Tėviškės Ži-buriuose", "Europos Lietuvių" ir kituose patriotiniuose laikraš-čiuose. Čia jis paliko gilius pėd-sakus Lietuviška spauda jo pasi-ges.

Panašaus apsiškaitymo žurn-alistų nėra daug. Jis galėjo laisvai naudotis anglų, prancūzų, vokie-čių kalbomis. Dėl savo žurnalis-tinės veiklos, ypač dėl spaudos komentarų ir atviros komunisti-nės sistemos bei jų ekonominio gyvenimo kritikos okupanto bu-vo nuolat puolamas, šmeižiamas ir niekinamas. Bet jis to nepaisė, nes jautėsi tarnaujantis tiesiai spau-dos žodžiu, jautėsi dirbantis tėvynei kalbėdamas apie susiklausymą ir organizuotumą.

Paskutinis jo didelis darbas — iš dienoraščių ir laiškų paruo-simas savo brolio, žymiojo vals-tybininko Ernesto Galvanausko atsiminimų, kurie dar liko rank-raštyje. Šiame dviejų tomų vei-kale jis apėmė ne tik savo bro-lio gyvenimą, remdamasis jo užra-sais, bet taip pat savo komenta-rais jį papildė, duodamas platų ano meto jo gyvenamų vietų ir tautų vaizdą. Darbą jis spėjo už-baigti, tik reikia kad jis užsi-veikalo išleidimo atsakomybės.

A. a. prof. Gedimino Galvos atsiminimais Vasašio — Butkaus laidotuvių įstaigoje, Cicero, ve-lioniu paskutinę pagarbą pareiškė daugelis jo mokinių, kolegų iš profesūros, artimų pažįstamų, spaudos bendradarbių ir amž-i-ninkų. Balandžio 25 d. vakare at-siveikininimo žodžius tarė Preky-bos instituto bičiulių vardu Leo-dinyje, "Naujoje Romuvoje", "Ryte", "Vakaruose", "Keleivys", "Lietuvos Aids", "Memeler Beobachter" ir kitur būdavo gerai iš-mąstyti, studijomis paremti ir mo-kamai parasyti.

Balandžio 26 d. po gedulingų pamaldų Šv. Antano lietuvių pa-rapijos bažnyčioje a. a. G. Galvos karstas buvo palaidotas į Šv.Kazi-miero kapines.

Taip dar vienas tėvynei ir žmo-nėms dirbęs tautietis liko tame amžinajame mieste, kur jį sutik-ti tebus galima tik tyliu prisimi-nimu.

Ant. Ambrasas

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 35 metus tar-nauja New Jersey, New York ir Con-necticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. po-piet iš WEVD Stoties New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. Dr. Jokūbas J. Stukas
1407 Force Drive
Mountainide, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code) 201

Kviečiame taip pat klausytis Lietu-viškų kultūrinių valandų anglų kal-ba iš Seton Hall Universiteto radio sto-ties (New Jersey WSOU, 89.5 meg. FM) (Pirmadienį 7:30 - 8:30 val. vakaro.) (Vadovauja prof. J. Stukas)

A. VILIMAS
MOVING

Apdraustas perkraustymas
įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilnas apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

FRANK ZAPOLIS

2208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8454

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 2-jų kamb. apšild. butas
2-me aukšte i šieno. Marquette
Pko. apyl. 581-5011

DEMESIO!

Šv. Kazimiero kapinėse perleidžia-ma vieta vienam kapui. Yra pa-minklas. Skambinti po 6 val. vak.
tel. 376-9297

REAL ESTATE

Namai Chicagoje ir
priemiesčiuose

1 1/2 aukšto mūrinis. Tinkamas gi-miningom šeimom. 4 kamb. ir 3-jų kamb. butas viršų. Įrengtas rūsys. 2 mas. mūr. garažas. 65 ir Spring-field.

46 ir Albany. 2-jų aukštų medi-nis. 5 ir 4 kamb. 2 mas. garažas. Ne-brangus.

69 ir Maplewood. 2-jų aukštų mūr. 3 butai. Pilnas rūsys. Garažas. Savi-ninkas apieidžia Chicago.

8 butų po 4 kamb. Pilnas rūsys. Namas 18 metų senumo. Apyl. 71 ir Kedzie.

73-čia ir California. Naujesnis mū-ras. 2 dideli miegamieji. Valgomasis. Pilnas įrengtas rūsys. 2 mas. garažas.

38-tas Place ir California. Du na-mai ant vieno loto. 4 pajamos. Sav. apieidžia miestą. Tik \$42,000.00.

106-ta ir Southwest Hwy. Liuksu-sinis condominium. 5 kamb., 2 mieg. tuoj galima užimti.

Budraitis Realty Co.
4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina parda-vimą bei pirkimą.

MISCELLANEOUS

MAKIAJ NOREIKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai patoguojamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2905 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
TEL. — WA 5-2787

PLUMBING

Licensed, bonded, insured.
Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAFINAS — 636-2960

M. A. SIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠKIVETIMAI, PIDOMI
PILNIEKŲ PRAŠYMAI ir
kitokie blankai

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas
Ivairių prekių pasirinkimas nebranz-kai iš mūsų sandėlio.

Valome kilimus ir baldus
Plauname ir vaskuojame
visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5169

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir Paprastos. Radijai.
Stereo ir Oro Vėsintuvai
Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., telef. 776-1486

Biznieriams apimoka skelbtis
"Drauge".

Remkit tuos biznierių, kurie
skelbiasi dienr. "Drauge".

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

2 butai — medinis su sklepu ir ga-ražu. Svarus, gerai prižiūrėtas. 63 — ir Troy.

2 butai — mūrinis. Įrengtas skle-pas. 2 auto garažas. Avers ir 26.
Medinis namas su geležies prekių — hardware krautuve. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Republic

2951 W. 63rd St., 436-7878

DAR SENA KAINA

Parduodamas žema kaina 4 kamb. mūro namas ant 37 p. sklypo. Nauji langai. Naujai išdekoruoti. Tuoj ga-lite keltis. Priešais Marquette Pk.

Dviejų aukštų mūro namas Mar-quette Pke. 2 butai po 6 kamb. ir trečias gražiame beismente. Daug vertingų priedų.

Labai svarus 2-jų butų namas ir ga-ražas. Elektrinės durys. Atskiri gazo šildymas. Brighton Parke. \$37,000.00.

2-jų aukštų mūro namas ir 2 au-to garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Ap-sauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalų liuksus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. \$60,000.00.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas įei-tuvių dienraštis, gi skelbimų kai-nos yra visiems prieinamos.

HELP WANTED

Engineering Staff

General Motors Proving Ground

Milford, Michigan 48042

TECHNICIANS/TESTERS/MECHANIC AIDES

The General Motors Engineering Staff - Milford Proving Ground, located NW of Detroit in Milford, MI, has immediate openings in the following Technical Support areas:

Vehicle Emissions — Technicians

- design, specify, evaluate, install, maintain and calibrate electronic test instrumentation
- perform diagnostic tests on equipment
- reduce test data
- 2-yr. Assoc. and/or equivalent experience with emphasis on electronics instrumentation required
- previous emission test experience preferred

Vehicle Emissions — Testers

- conduct emission tests; operate test equipment
- drive emission test schedules on chassis dynamometer
- perform diagnostic measurements on test equipment
- maintain and calibrate test equipment
- 2-yr. Assoc. in Mechanical or Electronic Technology and/or equivalent experience preferred
- previous emission test experience preferred

Dynamometer Operations — Technicians

- maintain electronic instrumentation/systems
- monitor dynamometer and vehicle performance
- prepare vehicles and equipment; perform ride checks on vehicles
- 2-yr. Assoc. and/or equivalent experience in instrumentation repair/calibration preferred

Durability Test and Development — Technicians

- develop measurement techniques
- install, check-out, and repair electronic test instrumentation
- enter records into data terminals and perform analysis on data
- 2-yr. Assoc. and/or equivalent experience with electronic instrumentation required
- automotive testing experience preferred

Vehicle Test Support — Mechanic Aides

- engine transmission, front end, chassis, brake, electrical, and A/C repair and rebuild
- mechanical training/experience required

INTERESTED CANDIDATES SHOULD SUBMIT THEIR RESUME AND SALARY HISTORY TO:

Mr. R. L. Coffey
Personnel Department
General Motors Proving Ground
Milford, MI 48042
An Equal Opportunity Employer M/F

HELP WANTED — VYRAI

CABLE CRANE OPERATOR
Experienced. Unon Shop. 40
hours minimum per week.

DREYFUSS METAL
COMPANY
TEL. — 643-0040

GEN'L MACHINIST

Knowledge and experience with machine shop equipment such as lathe, drill press and mill.

CALL ED McNEVIN
CHAMPION BLOWER
& FORGE, INC.

100 W. Central
Roselle, Ill.
Tel. — 529-2060

STOCK CLERK

Individual is desired to work in the records storage department of Old Republic Life Insurance Co. This is an entry level position requiring the basic ability to file alphabetically and numerically. Our firm is located in near north down town area, convenient for Bus and "L" transportation. We offer fine fringe benefit program including: FREE life insurance after 3 months and profit sharing after one year.

If interested call personnel.

346-8100 — Ext. 283

TRAILER MECHANICS

Experienced Trailer Mechanics. Body men & tank men apply only. Must have tools & be able to weld.

APPLY AT SERVICE OFFICE:
FRUEHAUF DIVISION
5330 W. 47th St. or 1717 W.
Pershing Rd., Chicago, Ill.
An equal opportunity employer

DIESEL MECHANIC

SUPERVISOR

Night Shift. 3 to 11 P. M.

Over Time Available.

CALL: HOWARD 568-4975

An Equal opportunity employer

MACHINISTS

Exper. Necessary. Immediate Openings. Must be able to set up machines and read blue prints. Good starting wages and excellent co. benefits, hours 7 A.M. to 3:30 P.M.

Call Tom at 344-1600

REN Communications

Equipment Corp.

1800 N. 25th Ave., Melrose Park

VYRAI IR MOTERYS

HOUSEMEN AND

HOUSEWOMEN

Janitorial work in long-term care facility. Northwest side.

CALL 848-5966

Dependable, Responsible With Mi-nimum Skills in English.

PARDAVIMUI

Parduodamas geram stovų naudotas pianinas.
Tel. — 776-4025

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelas.

Kreipkitės į "Drauge" admini-straciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavi-mu.

Perskaitykite "Drauge", duokite jį kitiems pasiskaityti.

A. a. prof. Galvos-Galvanausko laidotuvių velionio buvusių mokinių — Prekybos Instituto bičiulių vardu, atsisveikina Leonas Raslaivičius.

Šauliai iškilinėse prie Romo Kalantos paminklo lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Plačiau apie šaulių sąjungos suvažiavimą ir Romo Kalantos paminklo šventinimą buvo "Drauge" gegužės 26 d. laidoje. Nuotr. P. Maletos

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

MOTINOS DIENA
LIETUVIŲ KLUBE

Pavasarejant, atsilus orams, nors daugelis jau iškilo į šiaurės kraštus, tačiau tradicinė motinos diena gegužės 13 d. didžiulė Lietuvių klubo salė buvo pilna svečių. Motinos šventės proga buvo pagerinti pietūs, kuriuos patiekė vyrai, norėdami pagerbti moterį — motiną.

Klubo vicepirmin. K. Urbšaitis pradėjęs šventę dainos žodžiais "Ar atsimeni namelį tą gimtinę savo", senuosius dalyvius nukėlė į gimtuosius namus, kurių centre nušvito kiekvienam savosios motinos vaizdas. Suminėjęs motinų pasiūlytą, vargus, džiaugsmus ir jų nuopelnus savajai tautai, dėkingumo ženklą simbolinę motinos dienos gėlę prisiėmė žymiajai St. Petersburgo geradarii Veronikai Jomantienei.

Klubo pranešimuose K. Urbšaitis priminė, kad mažojo klubo salėje vyksta balsavimai ir LB taryba. Ragino taip pat siųsti telegramas JAV prez. J. Carteriui ir dr. Z. Brzezinskiui V. Petkui ir B. Gajauskui gelbėti. St. Petersburgo LB apylinkės valdyba paruošė telegramų lapus, o visuomeninių reikalų pirm. dr. H. Lukševičius su V. Gruzdienė klubo salėje padeda juos užpildyti. Tą motinos dienos popietę išsiųsta 67 telegramus.

Motinos šventės programą atliko lietuistinės mokyklos mokiniai. Mokyklos vedėja R. Durickaitė — Moore išreiškė pagarbą, kurios siekia užauginti gerus vaikus. Tačiau pilnai jaunimą išauklėti ir subrandinti nepakanka vien motinų pastangų. Čia ji motiniškumo pareigas išplėtė visai visuomenei, kur į talką ateina mokytojai, mokyklos, organizacijos ir visuomenė, kuri rūpinasi, remia ir palaiko tas jaunimo auklėjimo įstaigas. Ji priminė visuomenei pareigas remti lietuistines mokyklas, Vasario 16-tos gimnaziją, palaikyti jaunimo stovyklas bei jaunimo kongresus. Reikalingos visų lietuvių pastangos globoti jaunimą, nes

PERLOJOS RESPUBLIKA

Premijuotas romanas
JURGIS GLIAUDA

Jury komisijos narė DALIA KUCIENIENE apie romaną rašo: Perlojos Respublikos skaitytojas mėgstas Džukijos kraštą, bei rašytojo brandų stilių, sutiks romaną su dėsniu. Gamtos spalvingi peizažai, psichologiškai įtikinantys personажų charakteriai bei dinamiškai intriguojanti tematika lydi skaitytoją iki paskutinio puslapio. Išleido Džukų Dr-ja Chicagoje 1979 m. 374 pusl., viršelis dail. P. Alekso. Spaudė Draugo spaustu- vė. Kaina su persiuntimu \$7.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, ILL 60629

šokis" paruoštas baletu mokytojo S. Velbasio, Vaidintojų kostiumus paruošė Kazimieras ir Stefanija Vaitčiai. Programos pabaigoje mokytoja S. Vaitienė prisiminė mokyklos steigimo aplinkybes, mokytojų ir tėvų pasiūlytą krepšiant jaunimą lietuviybės keliu.

Po programos mokytojai ir tėvai susirinko mažojo klubo salėje pasitarti dėl mokyklos ateities darbų. Čia tėvų komiteto atstovė Danguolė Cibienė įteikė mokytojams tėvų skirtas dovanas (puikius medžio drožinius). Baletu mokytojas S. Velbasis daug džiaugsmo suteikė vaikams, dovanotais jo paties pagamintais medžio drožiniais — kareivėliais ir zuikučiais. Tėvai vieningai sutarė tęsti mokslą ir ateinančiais mokslo metais ir prailginti darbo valandas nuo 9 iki 12 val.

Vr. Klb.

MIRĖ A. A. ANANAS
D. KAMM

Antanas Kaminskas, jau vedęs pavarde sutrumpinęs į Kamm, gimė 1903 m. birželio 9 d. South Wilmington, Ill. Abu tėvai buvo kilę iš Suvalkijos. Antanas mėgo dainą ir sportą. Jaunystėje priklausė Lietuvos vyčių 5-tai kuopai North Side, Chicagoje. 1920 — 1925 metais vyčiai savo veikla stipriai reikšėsi. Kuopos buvo narių skaičiumi gausios. Chicagoje veikė 8 kuopos ir kiekvienoje kuopoje buvo beizbolo sporto komanda. Antanas Kamm buvo vienas iš žymiausių sportininkų. Jis taipgi žaidė, kaip profesionalas, futbolą, dalyvaudamas Chicago Bears antrojo komandoje.

Dainos srityje buvo lietuvių Sv. Mykolo parapijos Chicagoje choro pirmininkas ir solistas. Priklausė Lietuvos vyčių chorui, Birtutės ir Margučio chorams, vienuose kaip solistas. Dainavo koncertuose "Draugui", "Margučiai", "Sandarai" bei Šaltinio choro ir per radiją, o kartais ir televiziją. Vėžinėjo su Antano Vanagaičio "Dzindzi — Drindzi" grupe rytų ir vidurio vakarų valstijose ir lankė didesnes lietuvių kolonijas. Turėjo puikų lyrinį tenoro balsą, gerą išvaizdą ir ypatingai gražią laikyseną scenoje.

Išjungęs į vyčių chorą, turėjusį 100 dalyvių, rado jame Donna Gustaitytę (ji buvo choro sekretorė), su kuria susipažino ir 1928 metais vedė.

A. Kamm kurį laiką lankė Chicago City College. 45 metus dirbo Illinois Bell Telephone kompanijoje telefonų instaliacijos supervisorium Chicago vakarų priemiestuose. Veikė V. Vardo draugijoje Marquette Parke, Chicagoje, ir 10 metų buvo pirmininku Priklausė Cardinal Mundelein

Knights of Columbus ir buvo pakeltas į 4-tąjį laipsnį.

Išėjęs į pensiją, prieš penkerius metus su žmona Donna, plačiai žinoma Amerikos Liet. Katalikų moterų sąjungos veikėja, persikėlė į Floridą ir apsigyveno St. Petersburgo priemiesty Seminoles. Čia įsikūręs dalyvaudavo įvairiuose lietuvių rengimuose. Buvo vienas iš komentatorių Blessed Sacrament bažnyčioje. Jis mėgo Floridą ir tikėjosi dar ilgiau pagyventi, tačiau likimo buvo lemta kitaip. Ilgesnį laiką sirgdamas, atsidūrė ligoninėje, kur buvo amputuota viena koja. Vėliau prireikė amputuotią dar trumpinti ir antrąją amputuoti. Ligos išvargintas, netekęs abiejų kojų, didelėse kančiose balandžio 28 d. Clearwater ligoninėje atsisakė su šiuo pasauliu.

A. a. Antano kūnas buvo pašarvotas Lewis W. Mohr Funeral Home Seminoles. Gegužės 1 d. nulydėtas į Blessed Sacrament parapijos bažnyčią, kur atlaikytos už

TENISO PAMOKOS

Chicago parkuose prasidės teniso pamokos. Marquette parko būstinėje, 6734 S. Kedzie, pamokos bus pirmadieniais.

APIE NEGIMUSIŲ ŽUDYMĄ

Birželio 9 d. per televizijos stotį WCFC (kanalas 38) nuo 8 val. vak. iki 9:30 val. bus rodomas filmas apie negimusių žudymą.

mirusįjį Mišios. Tą pačią dieną palaidotas St. Petersburgo Kalvarijos katalikų kapinėse. Visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į restoraną pietums.

Liūdėdami liko žmona Donna, vienuotis sūnus Dovydas ir jo žmona Joana bei trys anūkai. Visus artimuosius, netekusius jiems taip brangaus asmens, ypač gilaus sielvarto prislegta Donna nuoširdžiai užjaučia

K. Gmž.

A. A. SESUO M. THEODORE
DAUGIRDAS
(MARY DAUGIRDAS)

Mūsų mylima Seselė mirė šv. Kryžiaus ligoninėje 1979 m. birželio 3 d.

Velionė buvo dukra Povilo ir Rožės (Urba) Daugirdų.

Vienuolyną įstojo iš Sv. Jurgio parapijos, Shenandoah, Pa.

Vienuolyną išgyveno 65 metus. Paliko nuliūdime šv. Kazimiero Seseris, gimines: Dr. Peter Bra- zis ir šeima, Mrs. Anne Valen, Mrs. I. Leon, Mrs. Helen O'Brien, Mr. Albert Czerwinski, Mr. and Mrs. James Falkenstein, Mr. and Mrs. Joseph Jacobus ir jų šeimas, taipgi kitus gimines, mokinius ir pažįstamus.

Velionė bus nulydėta į koplyčią antradienį, birželio 5 d., 7 v. vakare, o laidotuvis įvyks trečiadienį, birželio 6 d.

Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 val. rytė, šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicagoje, o po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Prašome gimines, Seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvių ir pašmėstelių už a. a. Seselės sielą.

SV. KAZIMIERO SESERYS ir Daugirdų šeima

Laidotuvių direkt.: Peter M. Bieliūnas, telef. — LA 3-3572.

Dvasios vadui

KUN. JONUI BOREVIČIUI, SJ,
jo mylimai SESUTEI Lietuvoje mirus, reiškiamo
nuoširdžiausią užuojautą.

Ateitininkų Sendraugų
Chicago Skyrius

Mylimai Mamytėi Vokietijoje mirus,
REGINĄ VAITKEVIČIENĘ ir šeimą
nuoširdžiai užjaučiame.

Bichnevičiai

A. + A. MARIJAI SUGINTIENEI
Lietuvoje mirus, sūnui JURGIUI su šeima, broliui
R. VIRKAU, seserims ČESEI SODAITIENEI ir LILIAN
ŽILIS ir jų šeimoms mūsų nuoširdi užuojauta.

Juzė Jakubauskienė
Eglė ir Jonas Vilučiai

Brangiai motinai
A. + A. ELZBIETAI LAUCIENEI mirus,
jos dukterį LIUCIJĄ PETRIKONIENĘ ir jos šeimą,
taip pat ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame.

Genė ir Kazys Šukiai

A. + A. ANTHONY V. JANUS

Gyveno Trevor, Wisconsin. Anksčiau gyveno Chicagoje. Mirė geg. 31 d., 1979, 9 val. vak., sulaukęs 64 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 sūnus Anthony J., marti Bernadette, gyv. Chicago Heights, Stanley, marti Kathleen, gyv. Round Lake, Ill., ir Richard, marti Nancy, gyv. Kenosha, Wisc., dukterį Joan, žentas Mitch Davis, gyv. Lake Villa, Ill., 11 anūkių, brolis Victor, brolienė Ann, gyv. Chicagoje, šeimos draugė Marge King, gyv. Trevor, Wisc., ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionio žmona buvo a. a. Caroline.

Kūnas buvo pašarvotas Strang koplyčioje, Antioch, Ill. Laidotuvis įvyko pirmadienį, birželio 4 d. iš koplyčios buvo atlydėtas į Holy Name parapijos bažnyčią, Wilmot, Wisc., kurioje įvyko gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Liberty kapines, Trevor, Wisc.

Nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdė: Sūnūs, marčios, dukterė, žentas, anūkai, brolis, brolienė.

Laid. direktorius Strang, tel. 395-4000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. R.Epublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Kun. Donaldas Petraitis**, MIC, Marijonų vienuolijos vyriausiojo vadovo pavaduotojas ir Romos vienuolyno vyresnysis, birželio 3 d. iš Romos atskrido į Chicago ir sustojo vienuolynė prie "Draugo". Šia proga jis turės pasitarimus su provincinčiu kun. J. Dambrausku, MIC, ir kitais marijonais, aplankys savo tėvus ir seseris, gyvenančius Chicago apylinkėse, o po to vyks į Marianopolį prarasti specialias vieno mėnesio dvasines studijas. Svečias painformavo apie Italijos politinę situaciją ir apie popiežiaus kelionę į Lenkiją.

× **Dr. John Cadzow**, Kent State universiteto profesorius, kalbėjo LST Korp! Neo-Lithuania surengtame Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjime Chicagoje ir po minėjimo turėjo pasitarimus su PLB pirmininku Vytautu Kamantu, vicepirm. Romu Sakadolskiu, sekr. Daina Kojelyte, Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. Antanu Razma ir valdybos pirm. dr. Gedimynu Baluku apie lituanistikos katedros įsteigimo galimybes Kent State universitete, tam reikalingas lėšas ir kitus klausimus.

× **A. a. ses. M. Theodora Daugirdaitė**, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, buvusi ilgametė Brighton Parko par. mokyklos mokytoja, dabar jau sirguliuojanti, po širdies priepuolio mirė birželio 3 d. vakare. Laidojama šį trečiadienį Sv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje. Velionė buvo didelis darbas pasižymėjusio a. a. kun. dr. A. Staniukyno gimnaitė.

× **Sv. Kryžiaus ligoninėje** yra ruošiami namų sveikatos priežiūrai pagalbininkai. Siemiet tuos kursus baigė 12 moterų ir du vyrai. Jų tarpe yra ir keltas lietuvių, būtent Andrius Daugirdas, Jadvyga Tamaševičius ir Doreen Tursėnas.

× **Const. Yodelis**, Homewood, Ill., užsisakė "Drauge" lietuviškų knygų ir atsineš 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **L. M. F. Chicago klubo narių susirinkimas** įvyks birželio 10 d., 2 val. popiet. Jaunimo centro kavinėje. Programoje — dr. V. Sruogienė praves pasikalbėjimą apie Vinčą Krėvę. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti. (pr.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLES** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiai. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747.

× **TEVŲ DIENOS** šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 9 d. ir tęsis iki 17 d. Marijonų koplyčioje prie "Draugo". Ši novena skirta šv. Jėzaus širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiems — amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: **Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629.** (pr.).

DENGIAME IR TAIŠOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite **ARVYDUI KIELAI** Tel. 434-9655

× **Tragiškojo birželio minėjime**, kurį ruošia Cicero Altos skyrius birželio 10 d., paskaitą skaitys inž. K. Oželis. Minėjimas prasidės 10:30 v. pamaldomis Sv. Antano parapijos bažnyčioje. Tuoju po pamaldų bus oficialioji ir meninė dalis parapijos salėje. Dalyvaus šaulių ir veteranų posto vėliavos. Mišių metu giedos sol. V. Lioventas ir atliks dalį programos salėje. Vargonais palydės muz. A. Skridulis, pianu — muz. A. Jurgutis. Deklamuos stud. Ramunė Tričytė. Bus rašomi laisvės valdžios atstovams, kalinių gelbėjimo ir kt. reikalais. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir pasirašyti laisvės tekstus.

× **Aukų vaju IV-jam Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresui** paremti vykdomas per visas JAV LB ir Kanados LB apylinkes. Iki gegužės 21 d. dr. Algio Pauliaus vadovaujamas IV PLJK Finansų komitetas gavo aukų 22,800 dol. arba tik 25% reikalingos sumos (reikia surinkti per 80,000 dol.). Tikimasi, kad LB apylinkės, lietuvių organizacijos ir paskiri asmenys dosniau ir stipriau prisidės prie aukų vaju, nes iki Jaunimo kongreso liko tik mėnuo laiko.

× **Vincas Rastenis**, Hot Springs, Ark., žinomas mūsų spaudos darbuotojas, užsisakė "Drauge" lietuviškų knygų už 32 dolerius, kurios jam buvo paštu išsiųstos.

× **Lietuviškų knygų "Drauge"** už didesnę sumą užsisakė: dr. Saulius Sužiedėlis (Oklahoma City), Vytas Dudėnas (Milwaukee), Ona Kartanienė (Omaha), Charles Thomas (Pittston), J. Kazukauskas (Hamilton).

× **Jonas Leonas**, teisininkas, žinomas klevlandiškas, užsakė "Drauge" vienam asmeniui ir tokiu būdu gražiai parėmė dienraščio leidimo darbą. Nuodėdžiai dėkojame.

× **Birželio 2 d. Chicagoje** įvyko metinis Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidyklos susirinkimas. Išskausyti vadovybės pranešimai ir išrinkta 1979-80 m. taryba: P. Aleksa, A. Dundzila, S. Girnius, A. Kezys, SJ, ir V. Lukas. Suvažiavimą maloniai parėmė leidyklos narė, Marquette Delicatessen savininkė Danutė Kurauskienė. (pr.).

MAUDYMOŠI BASEINAI

Chicago turi 66 lauko maudyimosi baseinus. Jie bus atidaryti birželio 15 d.

CHICAGOS ŽINIOS

DIDELĖ NELAIMĖ

Rodant revolvėrį, ginklas iššovė ir mirtinai peršovė 14 m. berniuką Magdie Noush, 6640 N. Clark, Chicagoje. Revolvėrį rodė jo draugas Nestor Matzke, 21 m.

SUKTOS SĄSKAITOS

Apskaičiuojama, kad neteisingos sąskaitos ryšium su sniego valymu Chicagoje siekia net 750,000 dol.

122 MIL. DOL. MIESTUI

Federalinė vyriausybė paskyrė Chicago 122 mil. dol. Pravedami apklasinėjimai, kaip juos geriau panaudoti miesto gerinimui. Numatyti pagerinimai 15-je miesto apylinkių.

ARESTAVO UZPOLEJUS

Trys vyrai 22-23 m., užpuolė prie 7100 S. Ada, Chicagoje, moterį, kai ji savo vyro lydimu ėjo iš darbo. Grasindami ginklu, liepė vyrai eiti tolyn, o moterį įtraukė į automobilį. Vyrai pasaukė policiją, pasakė, kad atpažino užpuolusių automobilio vairuotoją. Policija greit juos visus sugavo.

ALT sąjungos suvažiavimo iškilmingo posėdžio dalyviai gegužės 26 d. Tautinių namų salėje, Chicagoje. Prie jo vicepirmininkas Jonas Mockus. Nuotr. Vyt. A. Račkauskas

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

L. D. K. BIRUTĖS DR-JOS PAVASARINIS SUSIRINKIMAS

Neseniai įvykęs L. D. K. Birutės dr-jos Chicago skyriaus susirinkimas buvo eilinis. Net valdyba liko ta pati, kuri yra tokia: pirmininkė K. Leonaitienė (7013 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, telefonas 778-0333), vicepirmininkė J. Kerelienė, sekretorė Al. Likanderienė, išdėtininkė J. Ivašauskienė ir parengimų vadovė S. Toliušienė.

Pirmininkė K. Leonaitienė susirinkimui pirmininkauti pakvietė Al. Likanderienę, sekretoriauti — jauniasią draugijos narę Svajonę Kerelę. Malonu, kad draugijoje reikiama ne tik karių žmonos (jos tiesiogiai ėjo priklausos) ir dukters, bet vietos randa ir anūks.

Darbotvarkė buvo gana plati, o valanda susirinkimui yra per maža, tai teko greitomis paminti atliktus užsimojimus, apie tai čia nekalbėsime — kas buvo buvo — ir numatyti ateities veiklą.

Į susirinkimą buvo užbėgusi Bronė Gajauskienė iš Californijos ir čia pat buvo pasirašytos peticijos valstybės sekretoriui Cyrus Vance ir L. Brežnevui, prašant Balį Gajauską paleisti iš kalėjimo. Tuoju pat buvo gauti adresai: 33 Illinois valstijos kongresmanų, kad jie pritarų ir pasirašytų Californijos kongresmano Roberto Dornan laišką L. Brežnevui Balio Gajausko reikalui. Gerai susiklausiusios valdybos dėka laiškas ir peticijos buvo išsiųsti sekančią dieną. Pirmasis iš mūsų laiškus atsiliepė Illinois vienuolinkto distrikto kongresmanas Frank Annunzio. Savo laiške jis rašo, kad jis remia R. Dornan laišką, jį pasirašę ir stengsis padėti kiek gali. Taip

pat pridėjo ir laiško nuorašą, rašytą L. Brežnevui.

L. D. K. Birutės dr-jos Chicago skyriaus valdyba kreipėsi į "Margit". Alga, Balfą, prašydamos peticijų blankų ir susikdamos rinkti parašus Viktoro Petkaus išlaisvinimui. Tačiau nė viena iš minėtų įstaigų tuo laiku apie jokių blankus nieko nežinojo.

Neturėdamos plataus išd., stengiamės nors savo darbu truputį prisidėti prie svarbių išievojimų reikalų. Romo Kalantos paminklo išlaidoms sumazinti, L. D. K. Birutės dr-jos Chicago centrinio skyriaus valdyba pasiuntė kuklią auką Šaulių sąjungos pirm. K. Milkovalčiui.

Susirinkimo pirmininkė pranešė, kad atnaujinti ryšiai su skyriais: Los Angeles, New Yorko ir Detroito. Neatsiliepė Clevelando skyrius. Los Angeles skyriui, joms prašant, buvo išsiųsta 40 egz. draugijos išleisto knygos "Dvidešimtmetis". Jei kas norėtų šią knygą įsigyti, prašome kreiptis į pirmininkę K. Leonaitienę. M. Babickienė pasidžiaugė, kad po žiemos šalčių galų gale bus galima pradėti tvarkyti mūsų skyrių Laisvės kovų muziejų ir žadėjo tuo reikalu greit susausti komisijos pasitarimą. Komisijoj yra M. Babickienė, V. Genienė, L. Stasiūnienė ir Al. Likanderienė.

Ateities planuose numatyta tradicinė išvyka į Friendship Garden prie prezidentų paminklo, dalyvavimas Dariaus - Girenos minėjime, Kariuomenės šventės minėjime.

Atėjus dr. V. Sruogienė, pirmininkaujanti pasiūlė padaryti mažą pertraukėlę, pasivaikinti kavute ir valdybos paruoštais užkandžiais, o paskui ramiai paklausyti pašnekesio apie Vilniaus universitetą. Pasiūlymas buvo priimtas.

Dr. V. Sruogienė labai įdomiai papasakojo Vilniaus universiteto pradžią ir neuitą kelią. Vilniaus universitetas, kaip žinome, buvo įsteigtas įėjusiu 1570 m. Dėstomoji kalba buvo lotynų. Tačiau universitete nebuvo medicinos ir teisių fakultetų, ir todėl buvo skaitoma akademija. 1979 m. popiežiaus Grigaliaus XIII bule akademijai buvo suteiktas universiteto titulas ir teisės. Mikalojus Daukša davė pradžią lietuvių kalbos dėmesimui. Ilgą laiką Vilniaus universitetas buvo vienintelis visoje Rytų Europoje.

Universitete veikė astronomijos fakultetas buvo laikomas ketvirtuoju Europoje. Studentų tarpe plėtėsi sąjūdis, kurio tikslas buvo pakelti moralę ne tik universiteto ribose, bet ir plačioj visuomenėj. Vilniaus universiteta yra baigę daug mūsų žymių žmonių.

Gaila, kad pašnekesio laikas buvo toks trumpas ir dr. V. Sruogienė nebespėjo mums dar daug ko pasakyti. Birutinkės yra labai dėkingos dr. V. Sruogienė už jos laiką ir žinias, pasidalintas su mumis.

Al. Likanderienė

ĮŠVENTINTAS DIAKONU

Antanas Luis Markus balandžio 28 d. buvo įšventintas diakonu Chicago arkivyskupijai Mundelein seminarijos koplyčioje kartu su 19 kitų būsimų kunigų. Abu tėvai — a. a. Antanas ir pietų Chicagoje gyvenanti motina Valerija gimę šiuo krašte, o seneliai kilę iš Ukmergės, Šiaulių ir Biržų.

Užaugęs Visų Šventųjų parapijoje, A. Markus lankė Quigley pradinę seminariją, pastudijavęs Loyolos ir Bogan universitetuose, baigė Chicago State su laipsniu istorijos srityje. Dvejus metus dirbo Chicago Svetimo taryboje, o 1976 m. įstojo į kunigų seminariją, siekdamas kartu teologijos magistrų laipsnio. Diakono praktikos šešis mėnesius atliko Sv. Baltamiejau parapijoje Chicago šiaurėje, nors būtų norėjęs tų kunigystei ruošos tarpsnį išgyventi lietuviškoje parapijoje, kurioje tikisi dirbti po šventimų 1980 m. gegužės mėn. Pas Antaną Poskočimą Marquette Parke mokėsi kaip statyti lietuviškus kryžius, kurių vienas stovi motinos namų kieme. A. Markus turi ištękusią seserį Celestę Luchsinger. Pernaį vasarą talkininkavo Neringos stovyklos kapelionui ir visais būdais stengiasi išmokyti lietuviškai kalbėti.

KŪRYBINGAS KOMPOZITORIUS — SUKAKTUVININKAS

1939 m. birželio 9 dieną Laukijoje, Telšiu apskr., gimė kompozitorius Aloyzas Jurgutis. Muzikos mokėsi Kauno J. Gruodžio Muzikos mokykloje 4 metais, Vilniaus Valstybinėje konservatorijoje 5 metus ir Maskvoje 2 metus tobulinosi kompozicijoje ir operos mene. Trejus metus dirbo Alma-Ata (Kazachijos) operos studijos dirigento padėjėju. Aštuonerius metus Vilniaus Valstybinės konservatorijos vyriausias dėstytojas teoretinių disciplinų.

Iš okup. Lietuvos į šią šalį atvyko prieš 5 metus ir įsijungė lietuvių muzikinę veiklą: dirbo Chicago Lietuvių operoje, pasistatydams 3 vienveiksmes

operas (J. Gaidelio, J. Kačinskio ir V. Marijošiaus). Kai kurias jų dirigavo viešame pastatyme. "Dainavos" ansamblio pakviestas vadovauti 1976 m. parash ir pastatė operetę "Pamario pasaka". Kitais metais parash ir pastatė operetę "Kilgrindą", kuri buvo pakartota Clevelande ir Toronte. 1979 m. parash ir pastatė muzikos dramą (operą) "Emiliją Platerytę", pakartotą Toronte ir rudenį bus Clevelande. Visus veikalus pats orkestravo ir orkestrines partijas paruošė.

Be to, mokytojausia Chicago konservatorijoje, kaip fortepijono mokytojas ir kaip akompaniatorius dalyvauja su solistais pasirodymuose. Turi fortepijono studiją, gelbsti solistams paruošti muzikines programas.

Akompanavo sol. L. Stepatienę įdainuojant plokštėle.

V. Dainų šventėje Toronte buvo vienas jungtinių chorų dirigentas. Kaip matome, sulaukęs 40 m. jaunas kompozitorius labai daug jau yra sukūręs. "Dainavos" ansamblis džiaugiasi sulaukęs tokio darbštaus vadovo. Ateinančiam sezonui rašo operetę.

Geriausios kūrybinės sėkmės sukaktuvininkui.

J. Žilys

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Lietuvių Rašytojų draugijos** pirm. L. Andriekus atvyksta į Los Angeles dalyvauti Stasiui Santvarui LRD-jos už poezijos Svecias birželio 17 d. Lietuvių dienos proga pasakys pamokslą.

— **Redemptoristų leidžiamas** žurnalas "Liguorian" balandžio laidoje skaitytojus supažindina su dr. Tomo Remeikio parašytu ir JAV LB išleistu leidiniu "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Skaitytojai raginami su leidiniu susipažinti. Knygos aptarimas pailiustruotas viršelio nuotrauka. Apie minimą leidinį šiltai atsiliepė ir JAV Atstovų rūmų narys kongr. Adam Benjamin, Jr. "Congressional Record" vasario 13 d.

— **JAV LB leidžiamas** "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" pilną leidinio komplektą užsisakė Yale universiteto slavų skyrius. Taip pat naujausiu raportu yra apūpinti Minnesotos ir Pensylvanijos universitetai. Lietuviai, dirbantieji bei studijuojantieji amerikiečių mokslo įstaigose yra skatinami bibliotekas prašyti užsisakyti minimą leidinį. Užsisakant rašyti Lithuanian American Community, Inc., 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038.

— **Prie Baltimorės gyvenančios** jaunosios kartos veikėjas Kęstutis Česonis yra naujas JAV LB Pietryčių apygardos pirm. rinktas. Jis pareigas perima iš pasitraukusio dr. Jono Genio. Balandžio mėnesio pradžioje Baltimorėje įvyko šios LB apygardos suvažiavimas.

— **JAV LB krašto valdybos** pirm. inž. Alg. Gečys ir vicepirm. Rimas Česonis kovo mėn. Philadelphiaje Lietuvos klausimui turėjo pokalbį su JAV Atstovų rūmų nariu kongr. Charles Dougherty. Pokalbyje, trūkusiame arti valandos, pagrindinis dėmesys buvo skirtas Lietuvos aneksijos. Sov. Sąjungą

operas (J. Gaidelio, J. Kačinskio ir V. Marijošiaus). Kai kurias jų dirigavo viešame pastatyme.

"Dainavos" ansamblio pakviestas vadovauti 1976 m. parash ir pastatė operetę "Pamario pasaka". Kitais metais parash ir pastatė operetę "Kilgrindą", kuri buvo pakartota Clevelande ir Toronte. 1979 m. parash ir pastatė muzikos dramą (operą) "Emiliją Platerytę", pakartotą Toronte ir rudenį bus Clevelande. Visus veikalus pats orkestravo ir orkestrines partijas paruošė.

Be to, mokytojausia Chicago konservatorijoje, kaip fortepijono mokytojas ir kaip akompaniatorius dalyvauja su solistais pasirodymuose. Turi fortepijono studiją, gelbsti solistams paruošti muzikines programas.

Akompanavo sol. L. Stepatienę įdainuojant plokštėle.

V. Dainų šventėje Toronte buvo vienas jungtinių chorų dirigentas. Kaip matome, sulaukęs 40 m. jaunas kompozitorius labai daug jau yra sukūręs. "Dainavos" ansamblis džiaugiasi sulaukęs tokio darbštaus vadovo. Ateinančiam sezonui rašo operetę.

Geriausios kūrybinės sėkmės sukaktuvininkui.

J. Žilys

PAŽINKIME MAŽĄ LIETUVĄ

(JOS 4000 METŲ ISTORIJA)

Prof. dr. Povilo Kušnerio studija apie Mažąją Lietuvą: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis", išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tenisonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istoriko Sauliaus Girniaus plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. kietais viršeliais. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Išleido: Liet. M. kininkų Sąjunga Išeiv. Kaina su persiuntimu \$10.90. Ill. gvy. primoka 50 centų (taksu). Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

tęstinumo užtikrinimui. nepripažinimo klausimui ir Lietuvos valstybinio atstovavimo

OKUP. LIETUVOJE

— **Bronė Švilpaitė - Račinienė**, dantų gydytoja, labai sunkiai serga Vilniuje. Manoma, kad ji jau yra arti mirties — vos pastovi, vos paeina. Atrodo, jos liga — vėžys. Ji yra gimusi 1908 m. Sparvinių km. Griškabūdžio vls. Po karo dirbo Barzduose. Jos vyras dr. Račinai 1944 m. buvo užmuštas prieštankinės minos šakniuose ir palaidotas tų metų spalio mėn. Griškabūdžio, kur palaidoti ir jos tėvai. Ji prašė ją palaidoti Griškabūdyje prie savo vyro.

— **Gyventojų Lietuvoje** pagal balandžio 22 d. "Tiesoje" paskelbtą TSRS Centrinės statistikos valdybos pranešimą šiais metais sausio 17 dieną buvo 3,399,000 (1970 m. — 3,128,000), iš kurių miestuose gyvena 2,062,000 — 61%, o kaimuose — 1,337,000 — 39%. Vilniuje gyvena 481,000, Kaune — 370,000, Klaipėdoje — 176,000, Šiauliuose — 118,000, Panevėžyje — 102,000. Latvijoje gyvena 2,521,000 (1970 m. — 2,364,000), iš kurių 1,726,000 — 68% gyvena miestuose, o 795,000 — 32% — kaimuose. Rygoje yra 835,000. Estijoje gyvena 1,466,000 (1970 — 1,356,000), iš kurių 1,022,000 — 70% gyvena miestuose, o 444,000 — 30% kaimuose. Talino mieste gyvena 430,000. Istorinės Lietuvos miestuose — Gardine gyvena 195,000, o Karaliaučiuje — 133,000.

KANADOJE

— **Sol Lilija Šukytė**, nuolat dainuojanti Europos operų teatroje, šią vasarą grįžta į Kanadą, kur Ottavos operos vasaros festivalyje atliks pagrindinę soprano partiją "Pikų damos" operoje. Šios Čaikovskio operos spektakliai bus lepdos 10, 14, 17 ir 20 dienomis.

— **Tradicinė vakarienė** su Ontario ministrais, ruošiamą Ontario Etninės Spaudos Sąjungos, įvyko gegužės 16 d. ukrainiečių kultūros centre Christie gatvėje. Dalyvavo beveik visų etninių laikraščių redaktoriai, leidėjai, atstovai ir veikėjai. Buvo apie 30 ministrų. Įžanginę kalbą pasakė Sąjungos pirm. Vl. Mauko, o Ontario premjerą W. Davis pristatė dr. J. Kirchbaum. Premjeras pasakė išsamią kalbą, kurioje pareiškė, kad jo vyriausybė teikia pilną finansinę paramą daugiakultūrinei provincijos programai, pasisako už tautinį įvairumą. Valstybiniuose Kanados rėmose ryžtasi kreiptis į Kanados min. pirmininką, kad šis pateiktų parlamentui rezoliuciją, smerkiančią naująją Sov. Sąjungos pilietybės įstatymą. Už tai premjeras susilaukė gausių plojimų. Ontario Etninės Spaudos Sąjungos valdyba pakėlė ir garbės narius kultūros min. Baetz ir įteikė diplomą. Trumpą meninę programą atliko ukrainiečių mergaičių kvartetas. Iš "T2" dalyvavo jų red. Pr. Gaida, V. Matulaitis ir A. Juzukonis.

ARGENTINOJE

— **Argentinos Lietuvių centras**, Tabare 6950, Cap., ruošia Antanų, Jonų, Petrų, Povilų, Vladų pagerbimo pietus jų vardinių proga birželio 24 d.